

A map of Europe with a light blue background. The landmasses are outlined in white. Overlaid on the map are several yellow stars of varying sizes, scattered across the continent, primarily in Western and Central Europe. The text is centered over the map.

**AZ IPPC IRÁNYELV EGYES FOGALMAINAK MEGÉRTÉSÉT
SEGÍTŐ ÚTMUTATÓK**

Összeállította: az Európai Bizottság

2007. április

Teljes terjedelmű magyar nyelvű fordítás

Tartalom

Előszó	4
A „létesítmény” és az „üzemeltető” fogalmának értelmezése az IPPC Irányelv használata során	5
Útmutató a kapacitás értelmezéséről és meghatározásáról az IPPC Irányelv szerint	17
Gyakran Ismételt Kérdések	22
Mit jelentenek a 88/609/EEK Közösségi Irányelvre való hivatkozások a 4. és 20. (1) cikkekben, illetve az 1. melléklet 1.1. pontjának lábjegyzete?	22
Úgy értelmezendő-e az IPPC Irányelv 1. melléklet bevezető 1. szakasza, hogy az Irányelv csak olyan létesítményekre vagy a létesítmények olyan részére vonatkozik, amelyeket kizárólag kutatásra, fejlesztésre vagy tesztelésre használnak?	22
Lefedi-e a vasötvözet-ipart az IPPC Irányelv 1. melléklet 2.5(b) pontja?	22
Hogyan értelmezendő az IPPC Irányelv 1. melléklet 2.6. pontjában a „kezelőkád” kifejezés?	22
Az IPPC Irányelv 1. melléklet 4. pontjában hogyan értelmezendő az „ipari méretű vegyi eljárással történő előállítás” kifejezés és az „alapvető” fogalom, az „alapvető szerves vegyi anyagok” és „alapvető szerves vegyi anyagok” kifejezésekben?	23
Az enzimek az Irányelv 1. melléklet 4. illetve 6.4. pontja alá tartoznak-e?	24
Vonatkozik-e az Irányelv 1. melléklet 4.2. pontja a gáz halmazállapotú oxigénre?	24
Kizárható-e az IPPC Irányelv alkalmazásából az Európai Közösség megalakulásáról szóló Szerződés 296. cikkelye értelmében valamely katonai létesítményben történő, fegyvergyártás céljára szolgáló robbanószer gyártása?	25
Az Irányelv 1. melléklet 5.1. pontja magában foglalja-e azokat a létesítményeket, melyeket elsősorban nem hulladékkezelésre használnak, de amelyek kívülről érkező veszélyes hulladékokat napi 10 tonnát meghaladó mennyiségben kezelnek?	26
Néhány, a Tanácsnak a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK Irányelvének hatálya alá eső hulladéklerakó a Tanácsnak a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló 96/61/EK Irányelvének hatálya alá is tartozik (az 1. mellékletben szereplő 5.1. és 5.4. kategóriák). Melyik IPPC rendelkezést kell figyelembe venni az illetékes hatóságoknak az ilyen hulladéklerakók esetében, a hulladéklerakókról szóló Irányelv követelményei mellett?	26
Lefedi-e az elhasználdott (end-of-life) termékeket, például járműveket vagy elektromos illetve elektronikus berendezéseket érintő szétszerelési műveleteket az IPPC Irányelv?	29
Az Irányelv 1. melléklet 6.1. pontjában mit jelent az „ipari” kifejezés?	30
Mire utal a „karton” megnevezés az Irányelv 1. melléklet 6.1(b) tevékenysége esetében?	30
Az IPPC Irányelv hatálya alá tartoznak-e azok a rostanyagokból (fa vagy textil alapú rost) papírt vagy kartont gyártó létesítmények, ahol a rostanyagot a gyártási folyamat előtt mossák, és amelyek nem haladják meg a 6.1. kategóriára vonatkozó korlátozásokat, ugyanakkor meghaladják a 6.2. kategóriáét?	30
Az Irányelv 1. melléklet 6.3. pontjában mit jelent a „késztermék” kifejezés?	31

Az Irányelv 1. melléklet 6.4(b) és (c) pontjaiban a „nyersanyag” kifejezés magában foglalja-e az olyan anyagokat (pl. liszt) melyek maguk is feldolgozott termékek, ugyanakkor valamilyen élelmiszeripari termék alapanyagául szolgálnak? 31

Milyen kapcsolatban áll az IPPC Irányelv a II. mellékletben felsorolt irányelvekkel? 31

Előszó

AZ IPPC Irányelv végrehajtására készített EU Akcióterv részeként, a Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatósága 2007. áprilisában útmutatót hozott nyilvánosságra. Az útmutató célja útmutatás nyújtása a 96/61/EK, IPPC Irányelv végrehajtásához, oly módon, hogy bizonyos kérdések esetében megközelítési módot javasol az Irányelv egyes előírásainak értelmezésére. Az útmutató nem képviseli a Bizottság hivatalos álláspontját, és jogi eljárások során nem lehet ily módon hivatkozni rá. Az Irányelv értelmezésével kapcsolatos végső döntés meghozatalára csak az Európai Bíróság jogosult.

Az útmutatót a Bizottság a már korábban kidolgozott, de még nem publikált FAQ-k, és a tagállamok szakértőiből álló IPPC Expert Group által felvetett, és 2006. év során több ülésen megvitatott, az Irányelv 1. számú mellékletében található tevékenység-meghatározásokra vonatkozó felvetések, javaslatok alapján állította össze. Azokat a felvetéseket, amelyek egy útmutatóban publikált magyarázat segítségével nem kezelhetők, a Bizottság az Irányelv folyamatban lévő felülvizsgálata során vizsgálja meg és veszi figyelembe.

Az útmutató a „létesítmény”, az „üzemeltető” és a „kapacitás” fogalmának meghatározásával, az egyes irányelvek egymásra hatásával, valamint az 1. számú mellékletében egyes tevékenységekhez kapcsolódó magyarázatokkal szolgál.

Az útmutatót eredeti formájában a Bizottság 2007. áprilisában honlapján hozta nyilvánosságra (http://ec.europa.eu/environment/ippc/general_guidance.htm). Jelen útmutató ezen angol nyelvű anyag teljes terjedelmű, változtatás nélküli magyar nyelvű fordítása.

Ismételten felhívjuk a figyelmet, hogy az útmutató a 96/61/EK IPPC Irányelv megértésének elősegítésére készült, így az Irányelv 1. mellékletének számozását és szóhasználatát követi, amely egyes esetekben eltér a hazai jogrendbe az Irányelvet átültető, a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Kormányrendelet 2. mellékletének számozásától és szóhasználatától.

Az útmutató közreadásával reméljük, segítséget adunk az IPPC irányelvben megfogalmazottak további pontosításához és a jogszabály hatékonyabb alkalmazásához.

Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség

A „létesítmény” és az „üzemeltető” fogalmának értelmezése az IPPC Irányelv használata során

Jelen dokumentum célja útmutatás nyújtása a 96/61/EK IPPC Irányelv végrehajtásához, oly módon, hogy bizonyos kérdések esetében megközelítési módot javasol az Irányelv egyes előírásainak értelmezésére. Az útmutató nem képviseli a Bizottság hivatalos álláspontját, és jogi eljárások során nem lehet ily módon hivatkozni rá. Az Irányelv értelmezésével kapcsolatos végső döntés meghozatalára csak az Európai Bíróság jogosult.

1. A „létesítmény” fogalmának meghatározása

Az IPPC Irányelv 2. cikk (3) bekezdése szerint:

„létesítmény”: olyan helyhez kötött műszaki egység, ahol egy vagy több, az 1. mellékletben felsorolt tevékenységet folytatnak, és bármely más, azzal közvetlenül együtt járó tevékenységet, amely műszakilag kapcsolódik az adott telephelyen folytatott tevékenységhez, és amelynek hatása lehet a kibocsátásokra és a környezetszennyezésre;

2. A „létesítmény” fogalma értelmezésének strukturális megközelítése

Többen megjegyezték, hogy a „létesítmény” fogalmának meghatározása kétféleképpen olvasható az értelmezés strukturális megközelítésétől függően. Az egyik lehetséges megközelítés az, hogy a „helyhez kötött műszaki egység” (HKME) mindössze a létesítménynek az a része, ahol egy vagy több, az Irányelv 1. mellékletében felsorolt tevékenységet folytatnak, és az egyebek („közvetlenül kapcsolódó tevékenységek”, KKT-k) potenciálisan szintén a létesítmény részei lehetnek, annak ellenére, hogy nem (feltétlenül) részei a HKME-nek. A másik lehetséges megközelítés szerint a létesítmény egységes egész, egy olyan HKME, amelyben a I. mellékletben felsorolt tevékenységeket és a KKT-eket folytatnak.

Az angol nyelvű változatban és egyes fordításaiban nem egyértelmű, hogy melyik strukturális megközelítés választandó. Ugyanakkor, például a német szöveg egyértelműen úgy fogalmaz, hogy a HKME az 1. mellékletben felsorolt tevékenységeket és a KKT-eket egyaránt magában foglalja. A svéd fordítás ezzel ellentétben egyértelműen a másik megközelítést fogalmazza meg, vagyis a svédek szerint a „létesítmény” = HKME + KKT-k. Ezek után meglehetősen nehéz bármilyen határozott következtetést levonni az Irányelv különböző nyelvű változataiból, tehát más tényezőket kell figyelembe venni.

Egyrészt meg kell vizsgálnunk, hogy melyik megközelítés teszi egyszerűbbé az értelmezést. Ebből a szempontból a „létesítmény = HKME” tűnik a követendő példának, mivel így a létesítmény egyszerűen az 1. mellékletben felsorolt tevékenységek és a KKT-k összege. Mindezek ellenére a HKME kifejezés megőrzi fontosságát, mivel ez biztosítja azt a követelményt, hogy egy létesítmény csak akkor tartozhat az IPPC Irányelv hatálya alá, ha ott helyhez kötött és műszaki egységben tevékenységeket végeznek. Példaképpen, a hulladékégetés az 1. melléklet 5.1 és 5.2 pontokban meghatározott tevékenységi kategóriák

alá tartozik, mégis, amennyiben a hulladékot nyílt téren égetik, nincs HKME, következésképp IPPC-létesítmény sem¹. Lásd még a „helyhez kötött” és a „műszaki egység” leírásánál.

Az egyéb európai jogszabályokkal való összhangot szintén figyelembe kell venni. Számos közösségi eszköz (pl. a 2003/87/EK Üvegház-gáz Kibocsátás-kereskedelmi Irányelv, a 2000/479/EK Európai Szennyezőanyag-kibocsátási Nyilvántartási (EPER) Határozat, a 166/2006/EK Európai Szennyezőanyag-kibocsátási és -szállítási Nyilvántartási (E-PRTR) Rendelet és az 1999/13/EK VOC Oldószerek Irányelv) ugyanilyen, vagy nagyon hasonló meghatározást használ a „létesítmény” fogalmára, vagyis nem sokat segít a legjobb strukturális értelmezési megközelítés kiválasztásában.

Érdeemes viszont figyelembe venni az alábbiakat:

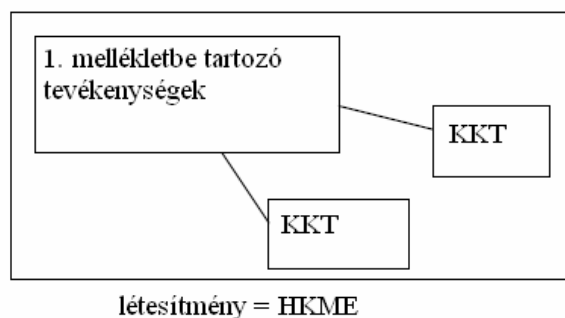
- a 96/82/EK Seveso II. Irányelv kimondja, hogy a „létesítmény” műszaki egység, ezenkívül megad egy hosszú listát arról, hogy milyen berendezéseket tartalmazhat egy ilyen egység.
- a 2000/76/EK Hulladékégetésről szóló Irányelv nem használja a „létesítmény” kifejezést, hanem az „üzem” fogalmát határozza meg, mint „bármely helyhez kötött, vagy mobil műszaki egység és berendezés, amely a hulladékok termikus kezelését szolgálja”, kiemelve, hogy ez a meghatározás „magában foglalja a telephelyet és a teljes égetőművet”. Ez az Irányelv szintén megad egy hosszú listát azon berendezésekről, amelyeket még figyelembe lehet venni, mint az üzem részeit.

Ennek értelmében mind a Seveso II., mind a Hulladékégetésről szóló Irányelv olyan megközelítést tükröz, amely szerint a létesítmény, vagy az üzem megegyezik a műszaki egységgel. Ezeknek az irányelveknek önmagukban nincsen semmilyen jogi ráhatása az IPPC Irányelv értelmezésére, általánosságban azonban mégis úgy tűnik, hogy a többi közösségi jogszabály szemléletét az IPPC Irányelv esetében jobban tükrözi a „létesítmény = HKME” megközelítés. Ez utóbbi értelmezés szerint a létesítmény határait és tartalmát meghatározó strukturális megközelítés az alábbiakat foglalja magában:

- Az 1. mellékletbe tartozó tevékenység(ek) azonosítása a telephelyen,
- annak megállapítása, hogy vannak-e egyéb KKT-k, amelyek műszaki kapcsolatban állnak a 1. mellékletbe tartozó tevékenységekkel, és hatásuk lehet a kibocsátásokra és a környezetszennyezésre; és
- annak megerősítése, hogy ezek a tevékenységek olyan HKME-ben folynak, amely magában foglalja a 1. mellékletbe tartozó tevékenységeket és az egyéb tevékenységeket (példát lásd az alábbi ábrán):

---

¹ Mindazonáltal meg kell jegyeznünk, hogy a nyílt téri égetés valószínűleg a legtöbb esetben nem kompatibilis a 2006/12/EK módosított, Hulladékokról szóló Keretirányelv követelményeivel.

A szabályozási és környezetvédelmi eredmények szempontjából vizsgálva először talán nem egyértelmű, hogy a két különböző megközelítés esetleg eltérő következtetésekhez vezethet, habár ezt a lehetőséget nem lehet teljesen figyelmen kívül hagyni. Emiatt, amennyiben egy tagállam a másik megközelítést alkalmazza, ez ugyanúgy megfelelhet az Irányelv követelményeinek, feltéve, hogy a megfelelő tevékenységeket azonosították.

3. A „helyhez kötött” kifejezés jelentése

A „műszaki egység”-nek „helyhez kötött”-nek kell lennie ahhoz, hogy létesítmény legyen. Ez nyilvánvalóan kizárja, hogy hajó, autó és egyéb gép, amelyek egyik helyről a másikra mozogva üzemel, önmagában létesítményt képezzen. Másrészt azonban nem lenne értelme kivonni az összes mozgással járó tevékenységet az IPPC hatálya alól. Egy olyan létesítményben például, ahol nyersanyagokat használnak és dolgoznak fel, a nyersanyagokat el kell szállítani a raktárból a feldolgozó területre, pl. targoncával. Az ilyen jellegű mozgás lehetséges szabályozásának kizárása súlyosan csorbítaná az IPPC célkitűzéseit, hiszen akár kiömlés és kibocsátás is előfordulhat, ha az anyagmozgatás nem kellően ellenőrzött.

A „helyhez kötött” kifejezés mindezek alapján azt jelenti, hogy a létesítménynek egészében helyhez kötöttnak kell lennie —vagyis maga a létesítmény nem mozdulhat el egyik helyről a másikra—, de ez nem vonja ki a szabályozás alól azokat az üzemeket és berendezéseket, amelyek használatára a létesítmény területén belül a mozgás jellemző. Ez azért lehetséges, mert bár a HKME a meghatározás értelmében helyhez kötött, a létesítmény definíciója nem köti ki, hogy maguknak a tevékenységeknek, amelyeket a létesítményben folytatnak, helyhez kötöttnak kell lenniük.

Az a kérdés is felmerül, hogy „helyhez kötött”-nek kell-e tekinteni egy berendezést, amit arra terveztek, hogy időnként mozgassák (vagy legalábbis mozgatható legyen), azonban a gyakorlatban adott időn át ugyanazon a helyen üzemel. Példa erre a „mobil” égetőmű, vagy egy szennyezett talaj kármentesítését végző berendezés. Levonhatjuk a következtetést, hogy amennyiben egy berendezés egy meghatározott, az 1. mellékletben felsorolt tevékenységet kellően hosszú ideig egy adott helyen folytat, az Irányelv vonatkozásában helyhez kötöttnak tekintendő. A pontos időtartamot, amíg az üzemnek egy adott helyszínen kell üzemelnie ahhoz, hogy helyhez kötöttnak lehessen tekinteni, az egyedi körülményektől függően kell meghatározni. A döntés során figyelembe lehet venni olyan jellemzőket, mint a szóban forgó tevékenységek természeti és környezeti hatása, az üzembe helyezés idején az üzemelés várható időtartama, a valós üzemelési időtartam (pl. előfordulhat, hogy egy berendezést eredetileg csak rövid ideig terveztek üzemeltetni, de a gyakorlatban sokkal tovább a helyszínen maradhatott). Megfontolandó lehet ezen kívül a berendezés mozgatásához, illetve létesítéséhez szükséges „fizikai beépítés” (installáció) mértéke (pl. saját kerekein érkezik-e a berendezés, vagy egy egységként szállítható, esetleg nagyszabású tervezési és műszaki

munkálatok szükségesek ahhoz, hogy üzembe helyezhető legyen az adott helyen). Ezeket az illetékes hatóságnak kell megítélnie.

Ha megvizsgáljuk az egyéb jogszabályokat, a Seveso II. Irányelv pl. nem tartalmaz hivatkozást „helyhez kötött” jellegre, a létesítmény meghatározása azonban tartalmazza az „úszó vagy más szerkezetek”-et. A Hulladékégetésről szóló Irányelv ezzel szemben határozottan hatálya alá vonja mind a „helyhez kötött” mind a „mobil műszaki egység”-eket, ugyanakkor nem határozza meg a kettő közti különbséget. Bizonyára ismert az olvasó előtt, hogy a fentebb említett „mobil” égetőműveken kívül, amelyek ugyanazon a helyen üzemeltethetők hónapokig, de akár évekig is (és emiatt helyhez kötöttek tekinthetők), üzemelés közben mozgó, illetve csak nagyon rövid ideig egy helyben maradó berendezésekben égethetnek (például) fáradt olajat. Régebben ráadásul hajókon is végeztek hulladékégetést, de ma már ez illegális. Ezért az a tény, hogy a Hulladékégetésről szóló Irányelv egyértelműen hatálya alá tartozóként határozza meg a mobil berendezéseket is, önmagában nem utal arra, hogy az IPPC Irányelv hatálya alá csak olyan létesítmények tartozhatnak, amelyek előreláthatólag nem végeznek mozgást, mivel nyilvánvaló, hogy a Hulladékégetésről szóló Irányelv hatálya alá tartozó némelyik berendezés valóban mobil lehet (vagyis, akár használat közben is, vagy nagyon rövid időközönként mozoghat) és emiatt egyáltalán nem tartozhat az IPPC Irányelv alá.

4. A „műszaki egység” fogalom jelentése

A „műszaki egység” fogalom jelentését részben már az előzőekben megvitattuk az IPPC létesítményben történő égetés és a nyílt téri égetés közti különbségtétel viszonylatában. A „műszaki” szó szinonimái között megtalálhatók a „technológiai”, „tudományos”, „ipari” „mechanikus” és „specializált” szavak; a kifejezés minden egyes megfelelője azt hangsúlyozza, hogy az egységet kifejezetten a szóban forgó tevékenység elvégzésének érdekében kell üzemeltetni. Ez ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a műszaki egységben folyó minden tevékenységnek technológiailag fejlettnak vagy komplexnek kell lennie. Egyes esetekben néhány, vagy akár az összes tevékenység lehet meglehetősen egyszerű, anélkül, hogy ez befolyásolná azt a tényt, hogy a műszaki egységet igenis specifikusan valamilyen IPPC tevékenység folytatására szánják.

Az „egység” egyszerűen entitást jelent, azért jelenik meg a kifejezésben, hogy újra hangsúlyozza a létesítményben folyó tevékenységek üzemeltetésének integrált jellegét, és a lehetséges integrált szabályozást. Ez nem jelenti azt, hogy a tevékenységeket ugyanabban az épületben vagy szerkezetben kell elvégezni.

A Seveso II. Irányelv „létesítmény” definíciója szerint a „műszaki egység” fogalomkörébe „beletartozik minden felszerelés, szerkezet, csőrendszer, gépek, szerszámok, iparvágányok, dokkok, a létesítményt kiszolgáló rakodók, mólók, raktárak vagy hasonló, úszó vagy más szerkezetek, amelyek szükségesek a létesítmény működéséhez”.

A Hulladékégetésről szóló Irányelv szerint a „hulladékégető mű” definíciója a következő: „bármely helyhez kötött vagy mobil műszaki egység és berendezés” amely vonatkozik „a telephelyre, valamint az egész égetőműre, ideértve az összes égetőművet, a hulladékfogadót, a tárolót, a helyszíni előkezelő berendezéseket, a hulladék tüzelőanyagot és a levegőellátási rendszereket, a kazánt, a füstgázkezelő berendezéseket, a maradékanyagok és a szennyvíz helyszíni kezelésére vagy tárolására szolgáló létesítményeket, kéményeket, az égetés

folyamatának szabályozását, valamint az égési körülményeket rögzítő és nyomon követő eszközöket és rendszereket is.”

Ezen definíciók alapján az IPPC szempontjából a „műszaki egység” fogalma úgy értelmezhető, mint egy egység, amelyet adott tevékenységek folytatására terveztek. Ezen „műszaki egység” elemei lehetnek berendezések, szerkezetek, csővezetékek, gépek, szerszámok, iparvágányok, dokkok, a létesítményt kiszolgáló rakodók, mólók, raktárak vagy hasonló szerkezetek, valamint a bemenő és kimenő anyagok fogadására, tárolására, kezelésére és előkezelésére alkalmas létesítmények, illetve a szabályozásra, monitoringra és a környezeti teljesítmény rögzítésére alkalmas berendezések. Ahhoz, hogy ezek az elemek a „műszaki egység” részei legyenek, egy, az 1. mellékletben felsorolt tevékenység, vagy egy KKT (amely szintén a létesítmény része) szerves részét kell képezniük.

5. A „közvetlenül kapcsolódó tevékenységek” és a „műszaki kapcsolat” jelentése

A „KKT” és a „műszaki kapcsolat” kifejezések közvetlenül egymás mellett jelennek meg a létesítmény definíciójában. Az világos, hogy az 1. mellékletben fel nem sorolt tevékenységek csak akkor képezik a létesítmény részét, ha ahhoz „közvetlenül” és „műszakilag kapcsolódnak”. Az olyan tevékenységek, amelyek közvetlenül kapcsolódnak, de nincsenek műszaki kapcsolatban, nem részei a létesítménynek, pl. egy ipari telephelyen az irodák.

Egy tevékenységre akkor mondható, hogy egy, az 1. mellékletben felsorolt tevékenységhez kapcsolódik, ha van néhány közös sajátosságuk, pl. ugyanazon ipari komplex részét képezik, ugyanabban a részlegben, vagy egy azzal kapcsolatban álló másikban végzik, vagy valamely kollektív okból folytatják, ilyen lehet pl. a telephely biztonságának biztosítása, vagy egy helyi közösséggel kapcsolatot tartó program lebonyolítása. Ez azonban nem jelenti feltétlenül azt, hogy egy ilyen, az 1. mellékletben egyébként nem szereplő tevékenység közvetlenül kapcsolódik. Ahhoz, hogy közvetlenül kapcsolódónak nevezhessük, az 1. mellékletben fel nem sorolt tevékenység működésének közvetlen üzemelési szemszögből szoros kapcsolatban kell lennie az 1. mellékletben felsorolt tevékenységgel. Ilyen lehet például az az 1. mellékletben fel nem sorolt tevékenység, amely kiegészítő szolgáltatásként egy, az 1. mellékletben felsorolt tevékenységet támogat, és az adott helyszínen egyébként valószínűleg nem kerülne elvégzésre.

Ugyanígy, egy, az 1. mellékletben fel nem sorolt tevékenység állhat műszaki kapcsolatban egy, az 1. mellékletben felsorolt tevékenységgel, anélkül, hogy közvetlenül kapcsolódna hozzá. Egy nagy tüzelőberendezés például tartozhat az IPPC Irányelv 1. melléklete 1.1. pontja alá, miközben bármely ipari üzem (vagy akár egyéb tevékenység), amely innen fedezi elektromos energia-igényét, műszakilag kapcsolatban állónak mondható, hiszen az elektromos áram előállítója és felhasználója között szükség van a fizikai kapcsolatra. Az azonban igen különös lenne, ha egy ilyen felhasználót közvetlenül kapcsolódónak tekintenénk, különösképpen akkor, ha például ez a felhasználó ráadásul a termelt áramnak csak igen kis részét használná fel, és ezt az igényét akár más forrásokból is kielégíthetné. Ugyanakkor azt is meg kell jegyezni, hogy vannak olyan esetek, amikor kifejezetten közvetlen kapcsolat áll fenn adott erőmű és egy másik ipari tevékenység között, ebben az esetben mindkét tevékenység egy adott létesítmény részének tekinthető.

Megjegyezzük, hogy a műszaki kapcsolat meglétéhez nem feltétlenül szükséges egy rögzített fizikai kapcsolat, pl. csővezetékek, vezetékek, szállítószalagok formájában, habár ahol ilyen kapcsolat fennáll, automatikusnak tűnhet, hogy a KKT műszakilag kapcsolódó. A

„műszakilag” inkább arra utal, hogy a kapcsolat a szándékos folyamat-üzemeltetés és az anyagáramlás viszonylatában áll fenn. Két tevékenységről például akkor állítható, hogy műszakilag kapcsolódnak, ha üzemelésük az ésszerűség határain belül egy átfogó művelet részének tekinthető, még akkor is, ha a köztük fennálló kapcsolat természete nem állandó, fizikai jellegű. Ennek értelmében a mobil szállítóeszközök (pl. targoncák) vagy kézi kezelés révén fennálló összeköttetés is műszaki kapcsolatnak tekinthető.

Néhány általános, nem az 1. mellékletbe tartozó tevékenység-típus, amely közvetlenül és műszakilag kapcsolódhat az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységekhez:

- hő- és/vagy elektromos energiaellátást biztosító tüzelőberendezések;
- a folyamat bemenetét képező nyersanyagok ellátását, kezelését és előkészítését szolgáló tevékenységek;
- a köztes termékek kezeléséhez kapcsolódó tevékenységek (pl. ahol két, 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységről, és köztük végzett köztes tevékenységről van szó);
- a végtermék kezeléséhez kapcsolódó tevékenységek (pl. kikészítés, tárolás) és
- a melléktermékek, hulladékok kezeléséhez, tárolásához, vagy a kibocsátások kezeléséhez kapcsolódó tevékenységek (pl. szennyvízkezelők).

Ahol egy ilyen, nem az 1. mellékletbe tartozó tevékenység célorientált kapcsolatban áll egy, az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységgel, rendes körülmények között KKT-ről beszélhetünk. Ahol azonban a nem az 1. mellékletbe tartozó tevékenység más berendezésekhez is kapcsolódik, megítélés kérdése, hogy a nem az 1. mellékletbe tartozó tevékenység az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységgel közvetlenül kapcsolatban állónak tekinthető-e. Például, ha egy 50MW-nál kisebb tüzelőberendezés kimenete túlnyomórészt egy, az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységet (mint pl. egy reaktor) szolgál ki, míg kisebb részben más berendezéseket, vagy esetleg egy helyi elektromos hálózatot is ellát, az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységhez közvetlenül kapcsolódónak kell tekinteni. Ha azonban csak kis részben látja el az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységet, és a termelt energia nagy része máshol hasznosul, a tüzelőberendezés értelemszerűen nem tekintendő közvetlenül kapcsolódónak, mivel működését elsősorban nem az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenység indokolja.

Az előző bekezdésben említett megítélés alapján egy kiegészítő tevékenység abban a speciális esetben is az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységhez közvetlenül kapcsolódónak tekintendő, amikor számos termelő berendezés között oszlik meg adott kiegészítő tevékenység (pl. hő/elektromos energia-ellátás, anyagtárolás, hulladékkezelés), miközben ezek közül csak egy folytat az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységet. Ez viszont nem fogja automatikusan azt jelenteni, hogy az egyéb termelő berendezések, amelyek igénybe veszik a kiegészítő tevékenységet, szintén a „létesítmény” részévé válnak, mivel nem feltétlenül állnak közvetlen kapcsolatban az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységgel.

6. A „telephely” jelentése

Az IPPC Irányelv gyakorlati bevezetésének eddigi tapasztalatai alapján a „telephely” fogalmának értelmezése az egyes tagállamokban változatos képet mutat, beleértve:

- a létesítmény földrajzi helyét;

- A szoros kapcsolatot a létesítmény és a telephely között (egy létesítmény, egy telephely kapcsolat);
- a létesítmény körüli elkerített területet;
- az üzemeltető tulajdonában vagy felügyelete alatt álló területet.

Az egyéb közösségi jogszabályokkal való összhang szempontjából az E-PRTR Rendelet által használt fogalom tűnik a legegyszerűbb megoldásnak. Az „üzem”-et az E-PRTR Rendelet úgy definiálja, mint „ugyanazon a telephelyen lévő egy vagy több létesítmény”-t, amelyeket ugyanaz a természetes vagy jogi személy üzemeltet, a „telephely”-et pedig „az üzem földrajzi helye”-ként. Ez az értelmezés azt sugallja, hogy az IPPC létesítmény telephelyen üzemel — mármint földrajzi elhelyezkedését tekintve—, de az IPPC Létesítmény nem feltétlenül az egyetlen dolog, ami azon a telephelyen megtalálható. Az E-PRTR Rendelet definíciója szerint, illetve az IPPC Irányelv 2. cikk (9) bekezdése alapján, amely kimondja, hogy „az engedély egy vagy több létesítményre vagy a létesítmény részeire terjedhet ki, amelyet ugyanaz az üzemeltető ugyanazon a telephelyen üzemeltet”, ugyanazon üzemeltető egyértelműen számos létesítményt üzemeltethet egy telephelyen. Ebben az esetben, ezeket a létesítményeket egyetlen üzemként kell jelenteni (E-PRTR), és lehetséges az üzemeltető számára egyetlen IPPC engedély kiadása az összes ilyen létesítményre. Ezen előírások egyike sem zárja ki más üzemeltetőket, vagy létesítmények jelenlétét ugyanazon a telephelyen, bár ezeket külön kell jelenteni az E-PRTR-ben, és rendszerint külön engedéllyel rendelkeznek, bár néhány tagország kétségkívül intézkedéseket tett arra, hogy több üzemeltető is kaphasson egy engedélyt (ld. a jelen útmutató 10. szakaszát).

Az, hogy a terület kinek a tulajdonában áll, ebben az esetben nem tűnik lényeges kérdésnek, hiszen az üzemeltető akár bérelheti is a területet. Hasonlóképp önkényes jellegű és bizonytalan a kerítés megléte alapján dönteni. Ha létezik kerítés, vagy hasonló elhatárolás, az ésszerű alapot adhat a telephely határainak megállapításához, de nem szolgálhat mesterséges kényszerként a létesítmény kiterjedésének meghatározásánál, illetve kibúvót az üzemeltető számára ahhoz, hogy egyszerűen kerítés felhúzásával próbálja meg önkényesen lehatárolni a létesítményt. Adott telephely egy rövid fizikai megszakítás meglététől függetlenül, az ésszerűség határain belül egységként értelmezhető – ilyen lehet például a telephely közepén átvezető út vagy az áthaladásra feljogosító szolgalmi jog, még akkor is, ha ezek bizonyos mértékű lekerítést is magukba foglalnak. Az ekképpen megosztott területeknek azonban egymás mellett, vagy legalábbis ésszerű közelségben kell elhelyezkedniük ahhoz, hogy IPPC szempontból hitelt érdemlően egy telephelynek lehessen őket tekinteni. Ezen túlmenően, minél nagyobb a fizikai elkülönülés mértéke, annál szorosabbnak kell lennie a közvetlen, vagy műszaki kapcsolatnak ahhoz, hogy kijelenthessük: a tevékenységeket a kérdéses telephelyen és létesítményben folytatják.

Ahol például egy vegyi üzem alapanyagait és végtermékeit olyan tartályokban tárolják, amelyek az üzemhez csővezetékekkel kapcsolódnak, jelen útmutató 5. szakasza értelmében a tartályokhoz kapcsolódó tárolási tevékenységek teljesen nyilvánvalóan KKT-knek minősülnek, amelyek műszakilag kapcsolódnak egy 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységhez. Abban az esetben, amikor ezek a tárolótartályok nem a vegyi reaktorról azonos fizikai egységben vagy közvetlenül mellette találhatók, hanem pl. egy közeli kikötőben, az illetékes hatóságnak kell eldöntenie, hogy a tartályokat ugyanazon telephely részének tekinti-e.

7. A „hatása lehet a kibocsátásokra és a környezetszennyezésre” jelentése

A definíció ezen része általában nem szokott problémát okozni, emiatt csak röviden tárgyaljuk. A „hatás a kibocsátásokra és a szennyezésre” származhat az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységekből, a KKT-kból vagy a kettő kölcsönhatásából.

Ez a megközelítés szemléltethető egy acél- vagy alumínium-feldolgozóban folytatott hideghengerlés, vagy húzás példáján, ahol az olvasztásba visszaforgatott nyiradékokon maradhat valamennyi a hengerlés vagy húzás során felhasznált olajból. Amikor a két tevékenységet integrált módon vizsgáljuk, környezetvédelmi szempontból jobb megoldás lehet olyan olvasztókemencét használni, amely a nyiradék olajszennyezését is fogadni tudja, amennyiben azonban az olvasztási folyamatot önmagában vizsgáljuk, kedvezőbb lehet inkább a szennyeződésmentes nyiradékok felhasználásához ragaszkodni. Ugyanígy, ha az olvasztással és öntéssel együtt vizsgáljuk a következő folyamatokat, az integrált kezelés eredményeképpen kevesebb újrahevítés szükséges, így összességében kedvezőbb energiahatékonyság érhető el.

Megjegyezzük, hogy az Irányelv megfogalmazása szerint adott folyamatnak „hatása lehet a kibocsátásokra és a környezetszennyezésre”, ami nem jelenti azt, hogy ennek meg is kell történnie ahhoz, hogy egy KKT a létesítmény részét képezze. Így pl. a vegyi anyagok tárolása IPPC szempontból a létesítmény részét képezheti, mert megfelelő tárolás esetén magának a tárolásnak nem szabadna hatással lennie a vegyi anyagok gyártási folyamataiból származó kibocsátásokra és szennyezésre, illetve ez a tevékenység önmagában elméletileg nem eredményez kibocsátásokat, balesetek vagy kiömlések esetén mégis előfordulhatnak kibocsátások, amelyekre az IPPC Irányelv már alkalmazható.

8. Az „üzemeltető” meghatározása

Az Irányelv 2 cikk (12) bekezdése a következőképpen definiálja az „üzemeltető”-t:

„olyan természetes vagy jogi személy, aki üzemelteti vagy felügyeli a létesítményt vagy, ahol ezt a nemzeti jogszabályok biztosítják, akire döntéshozó gazdasági hatalmat ruháztak a létesítmény műszaki működése felett.”

9. Az „üzemeltető” értelmezése

Az Irányelv 2 cikk (12) bekezdése nem fedi le az összes lehetséges „üzemeltető”-t, már csak azért sem, mivel egyes számban fogalmaz („olyan természetes vagy jogi személy”, „személyek” helyett). Ésszerűnek tűnik azt feltételezni, hogy az Irányelv szándéka nem az, hogy az IPPC létesítmények üzemeltetését illetően korlátozza a tagállamokban előforduló, egyénekre (természetes személyek) vagy társaságokra (vagy más jogi személyekre) vonatkozó jogi rendszerek által biztosított lehetőségeket (kivéve természetesen azokat az eseteket, amikor az üzemeltető nem képes megfelelni az engedélyben megszabott előírásoknak). Így aztán, a bármely tagállamban előforduló jogi intézkedésektől függően, nincs okunk feltételezni, hogy az Irányelv kizárná a lehetőségét annak, hogy egy létesítményt két, vagy több személy illetve társaság üzemeltessen (együttesen, egy üzemeltetőként).

Ha például két személy (pl. férj és feleség, akik közösen birtokolnak egy gazdaságot) intenzív sertésenyésztésre (IPPC Irányelv 1. melléklet 6.6. tevékenységkategória) kér engedélyt, az Irányelv értelmében nem tűnik szükségesnek, hogy csak az egyikük folyamodhasson

engedélyért „üzemeltető”-ként, kizárva a másikat. Ilyen közös üzemeltetés esetén azonban előfordulhatnak gyakorlati nehézségek, ezért világosan meg kell határozni, hogy az engedélyért közösen folyamodó személyek hogyan gyakorolják a létesítmény felett a felügyeletet. Az Irányelv 14. cikkének megfelelően különösen fontos, hogy a tagállamok képesnek legyenek biztosítani az engedélyben megfogalmazott előírások betartását az üzemeltetés során. A felelőségek világos elkülönítésére és betartathatóvá tételére számos tagállamban bevett gyakorlat, hogy a (jelen példánkban szereplő) két természetes személy egy jogi személyt alkot, és az folyamodik az engedélyért.

A konkrét intézkedések ezen a téren a tagállamok jogrendjétől függenek. A jogrend azt is megkövetelheti, hogy a létesítmény üzemeltetésének felelőssége egy emberhez legyen rendelve (ez lehet egy természetes személy vagy —jogi személy esetén— az a vezető, aki jogsértés esetén felelőssé tehető).

10. Az „üzemeltető” és a „létesítmény” közti viszony meghatározása

A gyakorlatban nem ritka, legalábbis néhány tagországban, hogy több különböző, mégis szorosan kapcsolódó ipari tevékenységnek eltérő az üzemeltetője. Egy erőmű például szolgálhatja kifejezetten egy közvetlen mellette elhelyezkedő vegyi üzem elektromos energiaellátását, mely utóbbi szennyvizét viszont egy közvetlenül mellette elhelyezkedő szennyvíztisztító kezeli. Ezeknek a létesítményeknek lehet más-más (jogi) személy az üzemeltetője, akkor is, ha a kifejezések általános értelmezése szerint „közvetlenül kapcsolódó”-nak és „műszakilag kapcsolódó”-nak számítanak. A tulajdonviszonyok időben is változhatnak, ahogy egy nagy ipari komplexum egyes részeit, amelyeket kezdetben egy tulajdonos birtokolt, eladják más társaságoknak, vagy leányvállalatokat hoznak létre bizonyos műveletek üzemeltetésére, illetőleg más tranzakciók esetében.

A „létesítmény” definíciója az Irányelv 2 cikk (3) bekezdésben nem tartalmaz kifejezett utalást az üzemeltetőre, ezért úgy értelmezhető, hogy a létesítmény meghatározása kizárólag az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységeken, a KKT-ken stb. alapuló műszaki feladat, anélkül, hogy szükséges lenne figyelembe venni, ki mit üzemeltet.

Másrészt azonban, az üzemeltető definíciója a 2 cikk (12) bekezdésében, önmagában olvasva, úgy is értelmezhető, hogy egy létesítményt egy üzemeltető üzemeltet, vagyis az értelmezés szerint a definíció nem számol azzal a lehetőséggel, hogy a létesítmény egyes részeit mások üzemeltetik. Ugyanakkor a 2 cikk (9) bekezdése az „engedély” fogalmát a következőképpen határozza meg:

„egy (vagy több) írásbeli határozat, vagy annak egy része, amely engedélyezi egy létesítmény egészének vagy egy részének működését, amely engedély alapja bizonyos feltételek fennállása, amelyek alapján a létesítmény megfelel ezen irányelv követelményeinek. Az engedély egy vagy több létesítményre vagy a létesítmény részeire terjedhet ki, amelyet ugyanaz az üzemeltető ugyanazon a telephelyen üzemeltet.”

Látható, hogy az Irányelv határozottan elismeri annak a lehetőségét, hogy az engedély a létesítmény csak egy részének üzemeltetésére is kiadható, a létesítmény egésze helyett. Ugyanakkor megengedi azt is, hogy egy engedélyt kettő vagy több, azonos telephelyen, ugyanazon üzemeltető által üzemeltetett létesítményre adjanak ki, anélkül, hogy kizárná a lehetőséget, hogy egy engedély több üzemeltetőre, vagy ugyanazon üzemeltető által más telephelyen üzemeltetett létesítményekre is vonatkozzon.

Emiatt a 2 cikk (3) és (9) bekezdése együttesen azt a megközelítést támogatja, hogy a létesítményt először műszaki szinten határozzuk meg, ezt követi az üzemeltető(k) meghatározása, majd végül az előbbieknél megfelelően az egy vagy több engedély kiadása. Ez az értelmezés számos okból kedvelt:

- Először is, a megközelítés egyszerű, mert így a hatóságnak a létesítmény lehatárolása során nem kell a tulajdonosi viszonyokat vizsgálnia –ideértve a bonyolult társasági jogi kérdéseket, illetve az állítólagosan különböző társaságok (anya- és leányvállalatok, közös vállalat stb.) kölcsönhatásait.
- Másodszor, a megközelítés összhangban van az Irányelv alapelveivel és integrált megközelítésével, mivel biztosítja, hogy a létesítmény határainak megállapítása csak az érintett műszaki és környezetvédelmi kérdéseken alapuljon. Így egy, az 1. mellékletben fel nem sorolt tevékenység a létesítmény része lesz, ha KKT, műszakilag kapcsolódó, hatással lehet a kibocsátásokra és a szennyezésre és ugyanazon a telephelyen helyezkedik el. Ezek a tényezők változatlanul fennállnak, akár ugyanaz az üzemeltető üzemelteti az 1. mellékletben fel nem sorolt tevékenységet, mint az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységet, akár nem.
- Harmadrészt, ez az értelmezés állandó létesítmény-határokat biztosít, míg ha a tulajdonviszonyokat és az üzemeltetést is figyelembe vesszük, a határok képlékennyé válhatnak, ami az Irányelv tagállamon belüli és a tagállamok közötti következtelen alkalmazásához vezethet. A Bizottság szakszolgálati ebben a témában már számos megjegyzést és kérdést kaptak a tagállamoktól és a csatlakozó országoktól. Ezek a problémafelvetések azt is illusztrálták, hogy az üzemeltetés figyelembe vétele a létesítmény lehatárolásakor a KKT-k egyenlőtlen kezeléséhez vezethet: a KKT-k a létesítmény részét képezik, ha üzemeltetőjük azonos az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenység üzemeltetőjével, de nem részei a létesítménynek, ha eltérő az üzemeltetőjük, annak ellenére, hogy minden egyéb műszaki jellemző megegyezik mindkét esetben. Ez azt is jelentette, hogy azokat az egyedi létesítményeket, amelyek a csatlakozási tárgyalások során időt kaptak az átállásra, a csatlakozást követően a tulajdonosváltások miatt létesítményeknek (többes számban) kezdtek tekinteni. A tulajdonviszonyok és az üzemeltetés figyelembe vétele nem csak a szabályozási határok képlékenységéhez vezethet, hanem arra is ösztönözheti az üzemeltetőket, hogy bizonyos tevékenységek elvégzésére különböző jogi személyiségű társaságokat hozzanak létre, így próbálva meg elérni például azt, hogy egy bizonyos KKT kikerüljön az IPPC hatálya alól. Ez bizonyosan nem felel meg az Irányelv szellemének, hiszen ha elégséges lenne csak az 1. melléklet hatálya alá tartozó tevékenységeket szabályozni, egyáltalán meg sem kellene említeni a KKT-eket az Irányelvben.

Azt is meg kell jegyezni, hogy a létesítmény határait az üzemeltetőtől függetlenül megállapító megközelítés a jogszabály átvételekor olyan követelmények megfogalmazásával valósítható meg, amelyek arra az esetre vonatkoznak, amikor a létesítménynek több tulajdonosa van. A lehetőségek az alábbiak lehetnek:

- Ha két vagy több természetes vagy jogi személy együtt üzemeltet egy létesítményt, egy üzemeltetőként folyamodhatnak engedélyért, és így egy engedélyt kapnak. Az ilyen esetekben azonban, amint azt a 9. szakasz fentebb kimondja, világosnak kell lennie, hogy az engedélyért együtt folyamodó személyek hogyan fogják együtt irányítani a létesítményt, és hogy a hatóság hogyan fogja biztosítani, hogy az üzemeltető az engedélyben foglalt követelményeknek megfeleljen.

- Ha az üzemeltetők a létesítmény különböző részeit üzemeltetik, még mindig lehetséges egyetlen engedély kiadása (néhány tagállamban ez a helyzet), mindaddig, amíg biztosítani lehet a felelősségek világos és betartatható meghatározását és megosztását. A megoldás alternatívája lehet egy koordinációs mechanizmus biztosítása (pl. különálló, de koordinált engedélyek kiadása a tevékenységek integrált értékelését követően, ahogyan ezt más tagállamokban teszik).

Az Irányelv fő definíciói, szelleme és céljai így mind azt a megközelítést támogatják, hogy a létesítmény meghatározását el kell választani az üzemeltető(k) azonosításától.

Tudomásul kell venni, hogy egyes nagyméretű létesítmények esetében előfordulhat, hogy az engedélykiadás szempontjából tovább kell tagolni a létesítményt, még akkor is, ha nyilvánvalóan egy üzemeltetője van, így az egész létesítményre szóló engedély számos részből áll. Ezt a megoldást a szabályozási gyakorlat indokolhatja, és így is biztosítani lehet, hogy a létesítmény megfeleljen az Irányelv előírásainak, amennyiben megfelelő integrációs és koordinációs mechanizmusok állnak rendelkezésre az engedélyezési eljárás és az engedély feltételeinek megállapítása során.

11. Az „üzemeltető” mérlegelése az 1. mellékletben felsorolt tevékenységek összeadása során

Az Irányelv 1. mellékletének elején a 2. megjegyzés a következőképpen szól:

„Az alábbiakban megadott küszöbértékek általában a termelési kapacitásra vagy teljesítményre vonatkoznak. Ahol egy üzemeltető több, ugyanabba a körbe tartozó tevékenységet folytat ugyanabban a létesítményben vagy ugyanazon a telephelyen, a tevékenységek kapacitása összeadódik.”

Ez a megjegyzés egyértelműen csak azért került a szövegbe, hogy felhívja a figyelmet a tevékenységek kapacitásának összeadására annak meghatározásához, hogy együtt meghaladnak-e egy meghatározott kapacitáskorlátot. A megjegyzés önmagában semmit sem mond azon KKT-k potenciális beszámításáról, amelyek önmagukban nem az 1. mellékletben felsorolt tevékenységeket végzik, mivel ez a kérdés itt fel sem merül.

Ez önmagában olvasva, mint egy, az 1. mellékletben felsorolt tevékenységek kapacitásának összegzéséről szóló megjegyzés, úgy is értelmezhető, hogy csak azokra az esetekre vonatkozik, amikor a tevékenységeket ugyanaz az üzemeltető végzi, ugyanabban a létesítményben vagy ugyanazon a telephelyen. A megjegyzés ugyanakkor nem közöl semmit arról a helyzetről, amikor az ugyanazon alcím alá tartozó tevékenységeket más üzemeltetők végzik. Ahol az ilyen tevékenységeket ugyanazon létesítmény részeként végzik, az előző szakaszban leírt okokból az Irányelv fő definíciói, szelleme és céljai mind a tevékenységek összevonását támogatják. Emiatt úgy tekintjük, hogy az Irányelv 1. mellékletének elején a 2. megjegyzés egy általános szabály, melynek célja nem az Irányelv alapvető elveinek és meghatározásainak megváltoztatása, hanem az összevonás alapelveinek meghatározása.

Mindenesetre szükséges bizonyos óvintézkedések foganatosítása az összeadási szabállyal való olyan potenciális visszaélések elkerülése érdekében, amelyek a szabály következtlen használatához vezethetnének. A példa kedvéért térjünk vissza a korábban már említett sertésfarmhoz. Ha ezen a farmon két olyan kocaistállót tartanak fenn, amelyekben a

férőhelyek száma épp alatta marad a 750 férőhelyben meghatározott IPPC kapacitáskorlátnak, a férj és a feleség akár úgy is megoszthatná a tulajdonjogot, hogy mindkettőjük egy istállót birtokoljon, így próbálva meg kikerülni az IPPC Irányelv hatálya alól. Ebben az esetben mégis arra a következtetésre juthatunk, hogy valójában még mindig csak egy létesítményről van szó, melyet a férj és a feleség egy egységként, együtt üzemeltet. Ahhoz, hogy valóban két külön üzemről beszélhessünk, a két istálló nagymértékű függetlenségére lenne szükség —pl. teljesen különválasztott takarmányozási rendszer, állattartás, trágyakezelés.

Útmutató a kapacitás értelmezéséről és meghatározásáról az IPPC Irányelv szerint

Jelen dokumentum célja útmutatás nyújtása a 96/61/EK IPPC Irányelv végrehajtásához, oly módon, hogy bizonyos kérdések esetében megközelítési módot javasol az Irányelv egyes előírásainak értelmezésére. Az útmutató nem képviseli a Bizottság hivatalos álláspontját, és ily módon jogi eljárások során nem lehet hivatkozni rá. Az Irányelv értelmezésével kapcsolatos végső döntés meghozatalára csak az Európai Bíróság jogosult.

1. Az 1. melléklet összeadási szabálya

Vonatkozik-e az Irányelv 1. melléklet általános rendelkezéseinek második előírása az 1.1. kategóriára, illetve azokra a kategóriákra, ahol nem található kifejezett (szó szerinti) utalás „kapacitás”-ra vagy „teljesítményre”-re?

Az integrált szennyezés-megelőzésről és csökkentésről szóló 96/61/EK Tanácsi Irányelv (IPPC Irányelv) 1. melléklete két általános előírást tartalmaz, amelyek közül a második a következőképpen szól:

„2. Az alábbiakban megadott küszöbértékek általában a termelési kapacításra vagy teljesítményre vonatkoznak. Ahol egy üzemeltető több ugyanabba a körbe tartozó tevékenységet folytat ugyanabban a létesítményben vagy ugyanazon a telephelyen, a tevékenységek kapacitása összeadódik.”

Megjegyezzük, hogy ugyanez az előírás szerepel az Üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK Irányelv 1. mellékletében.

Az 1.1. kategória: „Tüzelőberendezések 50 MW_{th}-ot meghaladó bemenő hőteljesítménnyel”.

Vannak más példák is az 1. mellékletben arra, amikor a „kapacitás” szó, mint olyan nem fordul elő a szövegben, de egy megegyező értelmű kifejezés mégis megadja a tevékenység műszaki kapacitását, pl.:

„2.6. Fémek és műanyagok felületi kezelésére szolgáló létesítmények elektrolitikus vagy kémiai folyamatokkal, ahol az összes kezelőkád térfogata meghaladja a 30 m³-t.”

„6.6. Létesítmények intenzív baromfi- vagy sertéstenyésztésre, több mint

- a) 40 000 férőhely baromfi számára,
- b) 2000 férőhely (30 kg-on felüli) sertések számára,
- c) 750 férőhely kocák számára”

Következésképpen, az 1. melléklet bevezetésének második előírása általánosságban utal a termelési kapacításra vagy a teljesítményre. A „névleges bemenő hőteljesítmény” kifejezés a maximális hőtermelés szintjének megfogalmazása, amit nagy tüzelőberendezés esetében rendszerint kW-ban vagy MW-ban adnak meg. Az olyan kifejezések, mint pl. a „névleges bemenő hőteljesítmény”, ami a kapacitással megegyező értelmű speciális műszaki kifejezés, ebben a vonatkozásban megalapozottan használhatóak, azaz nem szükséges kifejezetten a „kapacitás” szót magát használni. Az 1. melléklet általános rendelkezéseiben megfogalmazott

összeadási szabály egyaránt vonatkozik az 1.1. kategóriára, és az 1. melléklet azon egyéb kategóriáira is, ahol a „kapacitás”-sal egyenértékű kifejezést használnak.

A baromfi vagy sertés intenzív tenyésztésére vonatkozó 6.6. pont esetében azonban az összeadási szabály nem alkalmazható a baromfira, hízókra és kocákra vonatkozó eltérő kapacitáskorlátok között. A férőhelyek összeadása csak az azonos állat-típusok esetén alkalmazható annak eldöntésére, hogy a férőhelyek száma a kapacitáskorlátot meghaladja-e. A 6.6. pont esetében a baromfira, hízósertésre és kocára vonatkozó eltérő és különböző kapacitáskorlátok külön alcímekben, világosan meghatározottak.

Az 1. melléklet általános rendelkezéseinek második előírása az alpontok (alcímek) szintjén történő összeadásra vonatkozik, amelyek az egyes konkrét tevékenységeket fogalmazzák meg.

Ez a következtetés az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK Irányelv 1. mellékletére is érvényes, amely ezzel az IPPC Irányelv összeadási szabályával azonos formulát alkalmaz.

2. Napi és órás kapacitás

A névleges kapacitáson való 24 órás folyamatos üzemelésre vonatkozik-e a „t/nap”-ban megfogalmazott kapacitáskorlát?

A fogyasztási kapacitást, megtermelt anyagmennyiséget vagy hasonló kritériumokat (pl. t/nap-ban mérve) az 1. melléklet gyakran használja az Irányelv hatálya alá tartozás meghatározására.

A textiliparban, vagy a bőrgyártásnál a legtöbb létesítmény nem üzemel folyamatosan, napi 24 órán át. Sok kisebb egység azonban a piaci igényekhez igazodva üzemel, ami azt eredményezi, hogy nagyon rövid idő alatt kiderülhet, hogy túlórákra van szükség. Emiatt a bejelentett üzemeltetési idő nem megbízható segítség a létesítmény valós kapacitásának megállapításához, és nem tükrözi a létesítmény szennyező potenciálját.

A „kapacitás” koherens értelmezése az a maximális kapacitás, amit a létesítmény műszaki vagy jogi korlátai között el tud érni, vagyis ez a létesítmény 24 órás folyamatos üzemelési kapacitása, amennyiben a berendezés ily módon való üzemelése műszakilag vagy jogilag nem korlátozott (ld. még a jelen útmutató következő, 3. és 4. szakaszait is).

Ahol az 1. melléklet órás kapacitásról beszél, a fenti bekezdés ugyanígy alkalmazható.

3. A kapacitás műszaki korlátai

Figyelembe lehet-e venni a műszaki korlát(ozás)okat a létesítmény kapacitásának meghatározásakor?

Ahol a létesítmény egészére, vagy egy konkrét tevékenységre (pl. 2.2, 2.4, 2.5(b), 3.3, 6.2, 6.5, 6.7) kapacitáskorlát vonatkozik, a létesítmény kapacitásának meghatározásakor a folyamat minden olyan lépését figyelembe kell venni, amely annak átbocsátó képességét korlátozhatja. Szakaszos üzemelésnél a szakaszok között a berendezés megtöltésére, kiürítésére és kitisztítására fordított idő pl. műszakilag korlátozhatja a kivitelezhető folyamatciklusok számát bármely 24 órás idő periódusban, így tehát a teljes folyamat

kapacitását. Ahol a folyamat egy része a folyamat átbocsátó képességét műszakilag korlátozza, ugyanígy érvényes ez a megfontolás. Egy húsfeldolgozó vonal teljes átbocsátó képességét például a létesítmény hűtő vagy fagyasztó kapacitása műszakilag korlátozhatja.

A fentiek értelmében a létesítmény kapacitásának megállapításakor a műszaki korlátozások figyelembe vétele helyénvaló. Ide tartoznak a szándékosan beépített műszaki korlátozások is, amelyeket azért vezettek be, hogy a létesítmény ne legyen képes az IPPC kapacitáskorlátot meghaladó mértékben üzemelni. Az ilyen korlátozások viszont csak akkor támaszthatják alá azt a megállapítást, hogy a létesítmény nem halad meg egy adott kapacitáskorlátot, ha elfogadhatóan biztonságosak és megbízhatóak (hitelt érdemlően bizonyítottak). Ezekben az esetekben egy egyszerű kötelezettségvállalás az üzemeltető részéről, hogy nem fogja meghaladni a kapacitáskorlátokat, vagy egy könnyen megszüntethető korlátozás nem elfogadható.

Ahol egy meghatározott berendezés kapacitása van feltüntetve (pl. 2.3(a), 2.3(b), 2.6), ott csak ennek a berendezésnek a kapacitását kell figyelembe venni annak az IPPC Irányelv alkalmazhatóságának megállapításához. Ahol azonban egy ilyen kapacitáskorlátot időtartammal együtt határozták meg (pl. 2.3(a) meleghengersorok 20 tonna nyersacél/óra kapacitás felett), helyénvaló figyelembe venni az arra a berendezésre vonatkozó műszaki korlátozásokat (pl. töltés, kiürítés és kitisztítás, ld. fentebb) is.

4. A kapacitás jogi korlátozása

Amikor egy létesítmény kapacitása meghaladja az IPPC Irányelv 1. mellékletében meghatározott küszöbértéket, lehetséges-e a kapacitás jogi eszközökkel történő korlátozása az IPPC Irányelv 1. mellékletében meghatározott küszöbérték alá, úgy hogy ezáltal a létesítmény ne tartozzon az Irányelv hatálya alá? Ilyenkor a létesítménynek nem kellene IPPC engedélyt kapnia és az Irányelv más rendelkezései sem vonatkoznának rá.

Néhány tagállamban általános vagy speciális jogi eszközök (például engedélykérelem vagy egészségügyi, biztonsági jogszabályok) révén lehetséges a létesítmények olyan mértékű korlátozása, hogy a létesítmények tényleges kapacitása az arra vonatkozó IPPC kapacitáskorlát alá essék. Kétféle ilyen jogi eszköz létezik:

a) A létesítmény kapacitását meghatározott módon korlátozó, általánosan érvényes eszközök, amelyek egészen addig nem indokolják a további monitoring- vagy jelentési tevékenységek elvégzését, amíg a megfelelés biztonsággal megbecsülhető vagy önmagában is ellenőrizhető, (pl.: munkaidőt korlátozó törvények, bizonyos időre zajcsökkentést előíró törvények, forgalomkorlátozási idők stb.).

b) Egy adott létesítmény kapacitásának korlátozására létrehozott eszközök. Ilyen esetekben indokolt adott mértékű monitoring és jelentési kötelezettség előírása annak garanciájaként, hogy a jogi eszköz valóban hatásos. (Például az üzemeltetőnek be kell bizonyítania, hogy a létesítmény nem haladja meg a maximális megengedett kapacitást, és ezt a hatóság felé (pl. évente) monitoroznia és jelentenie kell.) A hatóságnak szintén ellenőriznie kell a korlátozásnak való megfelelést.

Ahol ilyen jogi eszközöket használnak, az érintett tagállamok feladata az alkalmazandó speciális mechanizmusok létrehozása és annak biztosítása, hogy az Irányelvet teljes mértékben végrehajtják.

A problémakör egy lehetséges megközelítése olyan előírás belefoglalása az Irányelvet a nemzeti jogba átültető jogszabályba, amely egyes egyedi létesítmények kapacitását jogilag korlátozza. (A megoldás a feljebb említett két jogi eszköz közül a (b) kategóriába tartozna.) Az üzemeltetőnek például lehetőségében állna kijelenteni, hogy nem akar az IPPC kapacitáskorlátot meghaladó mértékben üzemelni, és ezáltal egy egyszerű jogi korlátozásról szóló jogszabály alkalmazásának vetné alá magát az IPPC helyett. Az ilyen rendszert létrehozó mechanizmusoknak olyan részletekre is ki kell terjedniük, mint az üzemeltető kötelezettségei (pl. milyen információkkal kell alátámasztania a kijelentését és igazolnia a folyamatos megfelelést?) és a hatóság feladatai (pl. hogyan értékeli az ilyen kijelentést, hogyan szabja ki a jogi korlátozást?). Ha egy ilyen korlátozás alatt álló üzemeltető később növelni kívánja a termelését úgy, hogy meghaladná az IPPC kapacitáskorlátot, addig nem kezdhet el a kibővített kapacitással üzemelni, amíg meg nem szerezte az IPPC engedélyt.

5. Hulladék-tárolási kapacitás

Hogyan kell értelmezni az 1. melléklet 5.1-ben szereplő 10 t/nap kapacitáskorlátot veszélyes hulladékok tárolása esetén?

A D15 kód szerinti hulladéktárolás speciális esetében (az IPPC 1. melléklet 5.1. szakaszával kapcsolatban), ez a korlát olyan létesítményekre vonatkozik, amelyeknek megvan a műszaki és jogi kapacitásuk arra, hogy bármely időpillanatban több mint 10 tonna veszélyes hulladékot tárolhassanak. A D15 kód, ahogyan azt a módosított 75/442/EEK hulladék keretirányelv meghatározza, „Tárolás a D1-D14 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében (a képződés helyén történő átmeneti tárolás és gyűjtés kivételével)”. Ezért a 10 tonna veszélyes hulladéknál több műszaki vagy jogi tárolási kapacitással rendelkező létesítmények az 1. melléklet 5.1. pontjának hatálya alá tartoznak, kivéve, ha a tárolás nem valamelyik vonatkozó hulladék-ártalmatlanítási művelet elvégzése érdekében történik (D1-D14 műveletek), vagy ha a tárolás a képződés helyén történő átmeneti tárolás érdekében történik.

6. Az 1. melléklet 6.7 pontjában megfogalmazott oldószer-fogyasztási kapacitás

Az IPPC Irányelv 1. mellékletének 6.7 pontja a következő létesítményekre vonatkozik: „Anyagok, tárgyak vagy termékek felületi kezelésére szerves oldószereket használó létesítmények, különösen felület-megmunkálásra, nyomdai mintázásra, bevonatolásra, zsírtalanításra, vízállóvá tételre, fényesítésre, festésre, tisztításra vagy impregnálásra, 150 kg/óra vagy 200 tonna/év oldószer-fogyasztási kapacitás felett”.

a) Az „oldószer-fogyasztási kapacitás” fogalmába a termékben maradó oldószer is beleértendő?

A kérdés, hogy az oldószer a létesítmény által „felhasznált”-nak tekintendő-e, nem függ attól, hogy az oldószert utána a létesítmény a termékben, vagy valamilyen más módon bocsátja ki. A termékben maradó oldószer éppen ezért nem hagyható ki a számításokból az „oldószer-fogyasztási kapacitás” meghatározása során.

b) Hogyan lehet az oldószer-fogyasztási kapacitást meghatározni?

A 6.7 tevékenységben órás és éves szerves oldószer-fogyasztási kapacitáskorlát is szerepel. Az éves kapacitás nem feltétlenül egyenlő az órás kapacitás 8760-szeresével, mivel

fennállhatnak különböző műszaki vagy jogi korlátozások, ahogy azt az előzőekben a 3. és 4. szakasz is említi. Ilyenek lehetnek például a felkészítésre és karbantartásra fordított kieső gépidők, a munkaidő vagy a műszakok számának jogi korlátozása, üzembiztonsági követelmények, vagy akár kifejezetten meghatározott, maximális oldószer-fogyasztásra vonatkozó korlátozások is.

Az oldószer-fogyasztási kapacitást olyan további tényezők is korlátozhatják, mint a szárító és kikészítő kemencék kapacitása; a járulékos berendezések kapacitása; a létesítmény gyártási műveleteinek műszaki jellemzői, pl. hogy az adott művelet szükségszerűen szakaszos vagy folyamatos; a megtermelt termék és anyagok bevonatolási igénye; a bevonóanyag oldószer-tartalma.

A szerves oldószer-fogyasztási kapacitást a létesítmény által megtermelt termékhez és anyagokhoz lehet viszonyítani. Például, ha egy létesítmény X számú terméket képes termelni évente, és minden termék előállításához $Z\%$ maximális oldószer-tartalmú, Y gramm lakk szükséges, szerves oldószer-fogyasztási kapacitása $X*Y*Z/100$ gramm oldószer/év lesz. Ez a megközelítés mindazonáltal nem alkalmazható minden oldószer-felhasználással járó folyamatra.

Gyakran Ismételt Kérdések

Mit jelentenek a 88/609/EEK Közösségi Irányelvre való hivatkozások a 4. és 20. (1) cikkeiben, illetve az 1. melléklet 1.1. pontjának lábjegyzete?

A 88/609/EGK Közösségi Irányelv visszavonásra került, a 2001/80/EK Irányelv lépett a helyébe. A 88/609/EGK Irányelvre való hivatkozások ennek értelmében a 2001/80/EK Irányelvre való hivatkozásként értelmezendők.

A 2001/80/EK Irányelv a nagy tüzelőberendezések bizonyos típusaira vonatkozó speciális követelményeket határozza meg, ideértve a kén-dioxid-, nitrogén-dioxid- és porkibocsátás határértékeit is. A kén-dioxid kibocsátásra vonatkozó határértékektől bizonyos mértékig el lehet térni, amennyiben az erőmű csökkentett időben üzemel, vagy belföldi energiahordozót éget el.

Az „Útmutató az IPPC Irányelv és a többi Irányelv kapcsolatáról” című dokumentumban felvázolt előírások értelmében a kibocsátási értékek és a hozzájuk kapcsolódó engedélyezett eltérések, mint minimum követelmények, érvényben maradnak. Ugyanakkor ezek nem rendelkeznek az IPPC Irányelvben meghatározott kötelezettségektől való eltérésekről.

Úgy értelmezendő-e az IPPC Irányelv 1. melléklet bevezető 1. szakasza, hogy az Irányelv csak olyan létesítményekre vagy a létesítmények olyan részére vonatkozik, amelyeket kizárólag kutatásra, fejlesztésre vagy tesztelésre használnak?

Nem valószínű, hogy az Irányelv megalkotói ki kívántak volna zárni az Irányelv hatálya alól egyes, egyébként ipari termelés céljaira használt létesítményeket vagy ilyen létesítmények részeit, csak azért, mert esetenként kutatási, fejlesztési vagy tesztelési célokra is használják őket.

Lefedi-e a vasötvözet-ipart az IPPC Irányelv 1. melléklet 2.5(b) pontja?

A vasötvözetek gyártása magában foglalja a nemvas fémek ötvözését is, ezért vonatkozik rá az 1. melléklet 2.5(b) pontja.

Hogyan értelmezendő az IPPC Irányelv 1. melléklet 2.6. pontjában a „kezelőkád” kifejezés?

A fémek és műanyagok felületi kezelésére szolgáló létesítményekre vonatkozó kapacitáskorlátok az Irányelv 1. melléklet 2.6. pontjában a kezelőkádak térfogatára vannak megadva. A fő technológiai lépések mellett a kádakat jellemzően az olyan eljárások során használják, mint az áztatás, pácolás, zsírtalanítás, dekapírozás, passziválás és öblítés. Az öblítés kivételével az összes ilyen technológiai folyamat a felület elektrolitikus vagy kémiai úton történő megváltoztatásával jár, ezért ezek „kezelés”-nek tekintendők. Ennek megfelelően a nem-elektrolitikus, illetve nem-kémiai felületkezelési eljárások, mint pl. az ultrahangos, homokfúvásos, vizes és hőkezelések nem tartoznak a „kezelés” fogalomkörébe. Annak meghatározásához, hogy ez a kategória mely létesítményekre vonatkozik, a kezelőkádak méretének kiszámításakor összegezni kell az összes olyan kád térfogatát, melyeket a felület elektrolitikus vagy kémiai úton történő megváltoztatásával járó eljárások során használnak.

Megjegyzendő azonban, hogy az Irányelv hatálya alá tartozó létesítmények esetében minden öblítéssel járó technológiai folyamatot „kapcsolódó tevékenység”-ként kell tekinteni a 2(3) cikk értelmében, illetve a „létesítmény” fogalmat értelmező útmutatás szerint.

Az IPPC Irányelv 1. melléklet 4. pontjában hogyan értelmezendő az „ipari méretű vegyi eljárással történő előállítás” kifejezés és az „alapvető” fogalom, az „alapvető szerves vegyi anyagok” és „alapvető szervetlen vegyi anyagok” kifejezésekben?

„Ipari méretű előállítás”:

Az Irányelv 1. melléklet 4. pontja („vegyipar”) nem ad meg mennyiségi kapacitáskorlátot, csak egy utalást tartalmaz az „ipari méretű termelés”-re. A vegyi eljárással történő előállítás léptéke a néhány gramm rendkívül specifikus anyagtól a több tonnányi ömlesztett vegyipari termékig terjedhet, ugyanakkor mindkét véglet jelenthet „ipari méret”-et adott tevékenység esetében. Amennyiben a tevékenységet „kereskedelmi célból” folytatják, a termelés méretét iparinak kell tekinteni, akkor is, ha az előállított anyag csak köztes termék, és önmagában nem kerül kereskedelmi forgalomba. Ezzel szemben az olyan tevékenységek, amelyek kizárólag saját felhasználásra gyártanak vegyi anyagokat —például házi, tudományos vagy laboratóriumi tevékenységek— nem tartoznak ebbe a kategóriába.

A „kereskedelmi célból végzett” jelzős szerkezet ezenkívül általánosan arra is utal, hogy a tevékenységet elsősorban mint professzionális üzleti tevékenységet végzik. A tevékenységhez kapcsolódó bevételi számla valamilyen formában való megléte vagy egyéb hasonló indikátorok üzleti tevékenységre utalhatnak. Az ilyen indikátorok hiányában, mint például a kis mennyiségben előállított „kézzel gyártott szappanok” esetében, arra következtethetünk, hogy a tevékenységet nem „kereskedelmi célból” végzik, emiatt nem beszélhetünk „ipari méretű előállítás”-ról.

„Ipari méretű vegyi eljárással történő előállítás”:

A 4. pont bevezetője ipari méretű „vegyi eljárással történő” előállítást említ. A „vegyi úton történő” kifejezés arra utal, hogy a gyártás során egy vagy több kémiai reakció nyomán átalakulás zajlik le. A csupán fizikai feldolgozásra támaszkodó tevékenységekre (pl. egymással kémiai reakcióba nem lépő anyagok egyszerű vegyítése vagy keverése, víztelenítés, hígítás, savak és lúgok újracsomagolása) ennél fogva ez a szakasz nem vonatkozik.

Az olyan tevékenységek esetében, ahol a tevékenység alapvetően fizikai feldolgozást takar, de ugyanakkor bizonyos mértékű kémiai reakciók is szerepet kapnak (például két vagy több vegyi anyag összekeverése egy harmadik létrehozása érdekében, amellyel a kezelendő felületet azonnal lepermetezik vagy lefestik; vagy az az eset, amikor a kétkomponensű ragasztó összetevőit reagáltatják egymással, hogy létrehozzák a tulajdonképpeni ragasztót), az illetékes hatóságnak kell döntenie, azt figyelembe véve, hogy a 4. pont hatálya alá csak „vegyipari létesítmények” tartoznak (a 4.5. pont más megfogalmazást használ). Amennyiben ezeket a tevékenységeket olyan létesítményben végzik, amely normális esetben nem tekinthető vegyipari létesítménynek (pl. építési vagy javítási tevékenységek), a tevékenységek valószínűleg nem fognak az 1. melléklet ezen pontjának hatálya alá tartozni.

Az „alapvető” kifejezés értelmezése

Az 1. melléklet 4. pontja több alkalommal használja az „alapvető” kifejezést az ott felsorolt anyagok vagy anyag-csoportok leírása során.

Az „alapvető” kifejezés széles skálán értelmezhető. Nem csak arra utalhat, hogy az adott anyag további feldolgozást igényel, hiszen néhány anyag, amely kifejezetten az 1. melléklet 4. pontja alá tartozik, önmagában végleges formájában lévő (de továbbra is alapvető) vegyi anyagnak tekinthető (például a szintetikus gumik, színezékek és pigmentek, polimerek, szintetikus szálak). Ezek további feldolgozásra kerülhetnek, de nem a vegyipari termelés kategóriájában.

Az „alapvető vegyi anyag” kifejezés nem vonatkoztatható olyan végtermékekre, melyek nem tekinthetők vegyi anyagnak. Az abroncsok gyártása gumiból és egyéb anyagokból (pl. gumiipari korom, kén, textil) például magába foglal bizonyos vegyipari eljárásokat (különös tekintettel a vulkanizálásra) anélkül, hogy a végtermék „alapvető vegyi anyag”-nak számítana.

Általánosságban megállapítható, főképp a lehetséges esetek (vegyipari feldolgozás, vegyi anyagok vagy anyagcsoportok, tevékenységek helye és típusa) rendkívül nagy számának fényében, hogy az illetékes hatóságok feladata marad annak igazolt és megfelelő információkon alapuló megállapítása, hogy adott létesítmény az IPPC Irányelv hatálya alá tartozik-e. Ennek meghatározása során az illetékes hatóságok jelen útmutatóra támaszkodhatnak a következetes döntéshozatal, illetve az Irányelv 1. melléklet 4. pontja hatályának értelmezése során esetlegesen felmerülő visszaélések megakadályozása érdekében.

Az enzimek az Irányelv 1. melléklet 4. illetve 6.4. pontja alá tartoznak-e?

Az enzimek számos növény-egészségügyi illetve gyógyszeripari termék alkotói, ezekre (ebben a sorrendben) a 4.4. és 4.5. pontok vonatkoznak. Ezeken az alkalmazásokon kívül semmi nem indokolja azt, hogy az enzimeket általánosságban az említett pontok hatálya alá tartozónak tekintsük. Különösképp az enzimek gyártása és az élelmiszergyártás (6.4.) közötti kapcsolat bizonytalan, mert, bár az enzimeket felhasználják ezen tevékenységek során, de maguk az enzimek nem minősülnek élelmiszeripari termékeknek.

Vonatkozik-e az Irányelv 1. melléklet 4.2. pontja a gáz halmazállapotú oxigénre?

Bár az oxigén (O₂), mint olyan, nem szerepel a 4.2(a) pont alatt felsorolt gázok közt, azért „alapvető szerves vegyi anyag”. A lista egyértelműen nem tekinthető kizárólagosnak, mert a „mint például², gázok” szavakkal kezdődik. Ennek értelmében az oxigén vegyi eljárás révén történő gyártása tehát a 4.2. pont hatálya alá tartozik. Az oxigént azonban az esetek többségében fizikai eljárással (fagyasztással) nyerik ki a levegőből. Mivel a 4. pont a „vegyi eljárással történő előállításra” vonatkozik, nem valószínű, hogy adott gáz kinyerése valamilyen gázkeverékből fizikai elválasztással az 1. melléklet alá tartozó tevékenység lenne.

---

² Jelen útmutató a 96/61/EK IPPC Irányelv megértését segíti elő, így az Irányelv 1. mellékletének számozását és szóhasználatát követi.

Kizárható-e az IPPC Irányelv alkalmazásából az Európai Közösség megalakulásáról szóló Szerződés 296. cikkelye értelmében valamely katonai létesítményben történő, fegyvergyártás céljára szolgáló robbanószer gyártása?

Az IPPC Irányelv 1. mellékletének 4.6. pontja lefedi a „Robbanószereket előállító vegyipari létesítmények”-et.

Az IPPC Irányelvnek nincs olyan rendelkezése, amely az Irányelv hatálya alól kizárná a katonai létesítményeket. Az Európai Unió Tanácsának 96/82/EK (1996. december 9.) számú Irányelve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzéséről ezzel szemben kizárja az ilyen jellegű létesítményeket.[1] Az Európai Unió Tanácsának az IPPC Irányelv elődjének tekinthető, az ipari üzemek okozta légszennyezés elleni intézkedésekről szóló 84/360 számú Irányelve (1984. június 28.) 15. cikkelyében szintén tartalmaz olyan rendelkezést, amely kizárja a nemzetvédelmi célokból üzemeltetett ipari üzemeket.[2]

Az Európai Unió Tanácsa, illetve az Európai Parlament 2003/35/EK Irányelvében a környezeti információhoz való nyilvános hozzáféréssel kapcsolatban meghatározott mentességek annyiban érintik az IPPC Irányelv katonai létesítményekre vonatkozó alkalmazhatóságát, hogy a Tagállamok kötelesek az engedélykérelmekhez a nyilvánosság számára hozzáférhetőséget biztosítani, azokban az esetekben, mikor új létesítményt kívánnak létrehozni, vagy jelentős változtatást akarnak végrehajtani egy meglévő létesítményben.

Az Európai Közösség megalakulásáról szóló Szerződés 296. cikke ugyanakkor a Szerződés, illetve ennek értelmében a Szerződésen alapuló teljes közösségi törvénykezés hatálya alól való általános mentességet is említ.[3]

„296. cikk

(1) A Szerződés előírásaival nem ellentétesek a következő szabályok:

a) egy tagállam sem kötelezhető arra, hogy olyan információt szolgáltatson, amelynek kiadása nézete szerint ellentmond alapvető biztonsági érdekeinek;

*b) minden tagállam hozhat olyan intézkedést, amely véleménye szerint **alapvető biztonsági érdekei megőrzése** szempontjából fontos, ha **fegyverek, muníció és hadianyagok gyártására** vagy az azokkal folytatott kereskedelemre vonatkoznak; ezek az intézkedések a közös piacon érvényes, nem közvetlenül hadi célokat szolgáló termékekre vonatkozó versenyfeltételekkel nem befolyásolják hátrányosan.*

2. A Tanács, amennyiben egyhangúlag döntött a Közösségtől érkező beadványról, módosíthatja azt a listát, melyet 1958. április 15-én állított össze azokról a termékekről, melyek az 1(b) bekezdés hatálya alá esnek.”

Összefoglalva, mivel egyéb jogszabályok esetében már léteznek olyan példák, melyek a Szerződés 174. cikke alapján határozottan kizárják ezeket a létesítményeket az adott jogszabályok hatálya alól, és az IPPC Irányelv nem tartalmaz hasonló rendelkezést, a katonaság által üzemeltetett, robbanóanyagokat gyártó létesítmények általánosságban nem zárhatóak ki az IPPC Irányelv hatálya alól.

Nyilvánvaló módon a Közösségnek az az érdeke, hogy az ilyen létesítményeket úgy üzemeltessék, hogy közben biztosítható legyen a környezet magas szintű védelme.

Mindazonáltal, mivel ez olyan követelményeket is feltételezhet, amelyek összeütközésbe kerülhetnek az alapvető biztonsági érdekekkel, az adott tagállam ilyen rendelkezések hatálya alól való felmentés esetében hivatkozhat a 296. cikk (1a) pontjára.

A teljes IPPC Irányelv alóli általános mentesség helytelen volna. Ezt hangsúlyozza az is, hogy az Irányelv nem tartalmaz a hatálya alóli kizárásra vonatkozó rendelkezést, míg a környezetvédelemmel kapcsolatos egyéb közösségi jogszabályoknak az ilyen rendelkezések szerves részei.

Az összes olyan rendelkezés, amely nemzetbiztonsági szempontból nem minősül érzékenynek, továbbra is teljesíthető. Azt is figyelembe kell venni, hogy a bizalmas ügykezelés szabályai nem csak katonai létesítmények esetében érvényesek. Az illetékes hatóságoknak üzleti titkok is a birtokába jutnak. A bizalmas ügykezelés során minden tagállam köteles a szubszidiaritás elve és a környezeti információhoz való nyilvános hozzáférésről szóló 2003/04/EK Irányelv szerint eljárni.

Az Irányelv 1. melléklet 5.1. pontja magában foglalja-e azokat a létesítményeket, melyeket elsősorban nem hulladékkezelésre használnak, de amelyek kívülről érkező veszélyes hulladékokat napi 10 tonnát meghaladó mennyiségben kezelnek?

Ez a kérdés azokra a tüzelőberendezésekre vonatkozik, amelyek hulladékot is égetnek, illetve olyan termelő létesítményekre, mint például a cementégető kemencék. Itt hívjuk fel a figyelmet arra, hogy ennek a kérdésnek csak azokban az esetekben van jelentősége, ahol a létesítmény nem tartozik az 1. melléklet valamely más pontjának hatálya alá is.

Az ilyen létesítmények az 5.1. pont hatálya alá tartoznak, feltéve, hogy a 75/442/EGK Irányelv (mely helyett a 2006/12/EK Irányelv van érvényben) II.B. mellékletében felsorolt R1, R5, R6, R8, R9 hasznosítást szolgáló műveletek közül legalább egyet elvégeznek. Ez magában foglalja például az energianyerés, vagy bármilyen egyéb, a felsorolásban szereplő, hasznosítást szolgáló művelet céljából napi tíz tonnát meghaladó mennyiségben veszélyes hulladékokat égető tüzelőberendezéseket és cementégető kemencéket.

Néhány, a Tanácsnak a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK Irányelvének hatálya alá eső hulladéklerakó a Tanácsnak a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló 96/61/EK Irányelvének hatálya alá is tartozik (az 1. mellékletben szereplő 5.1. és 5.4. kategóriák). Melyik IPPC rendelkezést kell figyelembe vennie az illetékes hatóságoknak az ilyen hulladéklerakók esetében, a hulladéklerakókról szóló Irányelv követelményei mellett?

- Az IPPC Irányelv 18(2) cikkének második albekezdése szerint „a hulladéklerakókra alkalmazandó műszaki követelményeket a Tanács határozza meg a Szerződésben meghatározott eljárásnak megfelelően”. E rendelkezés szellemét tükrözi a hulladéklerakókról szóló Irányelv 1(2) cikke, mely szerint „A hulladéklerakók műszaki jellemzőit illetően ez az irányelv tartalmazza a 96/61/EK irányelv hatálya alá tartozó lerakókra vonatkozó műszaki követelményeket, abból a célból, hogy a fenti irányelvben leírt általános követelmények konkrét megfogalmazást nyerjenek. Ha ennek az irányelvnek a követelményeit betartják, a 96/61/EK irányelv idevágó

követelményei is teljesítettnek tekintendők”.

Ennek megfelelően a hulladéklerakókról szóló Irányelv 1. mellékletének követelményei az engedélyezési feltételekben helyettesítik azokat az elérhető legjobb technikákon alapuló kibocsátási határértékeket, azokkal egyenértékű műszaki paramétereket és műszaki intézkedéseket, melyeket az IPPC Irányelv 9(4) cikke követel meg.

- Az IPPC Irányelv (2. cikk, 4. pont) szerinti „meglévő” és „új” létesítmények megkülönböztetése annak alapján történik, hogy engedélyezésük 1999. október 31. előtt, vagy azt követően történt. A hulladéklerakókról szóló Irányelv (14. cikk) szerinti létesítmények esetén a megkülönböztetéshez figyelembe veendő dátum 2001. július 16.

Meglévő létesítmények esetében az IPPC Irányelv (5. cikk) szerinti teljes megfelelés végső határideje 2007. október 31., a hulladéklerakókról szóló Irányelv (14. cikk) szerinti teljes megfelelés véghatárideje pedig 2009. július 16.

Ebből következik, hogy az illetékes hatóságnak az IPPC Irányelv hatálya alá tartozó meglévő hulladéklerakók esetében 2007. október 31-ig integrált engedélyt kell kiadnia. A hulladéklerakókról szóló Irányelv 1. mellékletében foglaltaknak való teljes megfelelés ugyanakkor csak 2009. július 16-tól kötelező. Az „új”, 2001. július 16. után engedélyezett hulladéklerakóknak kezdettől fogva meg kell felelniük az IPPC Irányelv által előrt követelményeknek. Amennyiben a hulladéklerakón változtatásokat hajtanak végre, az illetékes hatóság feladata annak meghatározása, hogy a változtatás „jelentős” vagy sem, az IPPC Irányelv 12. cikke szerint. Míg a hulladéklerakókról szóló irányelv értelmében bármilyen változtatás az engedély aktualizálását vonja maga után, a járulékos IPPC követelményeket (pl. a nyilvánosság részvételével kapcsolatban) csak az IPPC Irányelv szerint „jelentős”-nek tekintendő változtatások esetében kell alkalmazni.

Az IPPC Irányelv 13(1) cikke az illetékes hatóságoktól megköveteli, hogy az engedélyezési feltételeket rendszeresen felülvizsgálják, és szükség esetén aktualizálják. Ez a kötelezettség független a szennyezés mértékétől, illetve az elérhető legjobb technikákban és a biztonsági követelményekben bekövetkező változásoktól, vagy az új jogszabályoktól. A hulladéklerakókról szóló Irányelv nem ír elő hasonló kötelezettséget. Amennyiben egy hulladéklerakó az IPPC Irányelv hatálya alá esik, az engedélyezési feltételeket rendszeresen felül kell vizsgálni.

- Az IPPC Irányelv 6. cikke meghatározza azokat az információkat, melyeknek az engedélykérelemben szerepelniük kell. Ezeknek az információknak nagy része – de nem összessége – a hulladéklerakókról szóló Irányelv 7. cikkének követelményei közt is szerepel, ugyanakkor bizonyos követelményeket csak a hulladéklerakókról szóló Irányelv tartalmaz (ld. 7(i) cikk).

Megjegyzendő, hogy az IPPC Irányelv előírja a létesítmény kibocsátási forrásaira vonatkozó információ megadását csakúgy, mint a várható kibocsátás természetét és mértékét jellemző adatok bemutatását minden egyes közegre, illetve a jelentős környezeti hatások meghatározását (nemcsak KHV-s projektekre!).

Adott IPPC hulladéklerakóra vonatkozó engedélykérelemnek meg kell felelnie mind

az IPPC Irányelv 6. cikkében foglaltaknak, mind a hulladéklerakókról szóló irányelv 7. cikkében szereplő előírásoknak.

- Az IPPC Irányelv 15. cikke megköveteli az új, vagy jelentősen megváltoztatott létesítményekre vonatkozó engedélykérelmek nyilvános hozzáférhetőségének biztosítását. A nyilvánosságnak joga van észrevételeket tenni, mielőtt az illetékes hatóság a kérelemmel kapcsolatban meghozza a döntést. A döntést, az engedély egy példányát, az esetleg aktualizált határozatok egy példányát és a kibocsátás monitoring eredményeit a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni. Ennek megfelelő rendelkezések a hulladéklerakókról szóló Irányelvben nem szerepelnek.

Minden, az IPPC Irányelv hatálya alá tartozó hulladéklerakó esetében a fentiekkel összhangban érvényesülnie kell a társadalmi részvétel és a nyilvános információ elvének.

- Az IPPC Irányelv 17. cikke előírja a tagállamok közti információcserét azokra az esetekre, amikor egy IPPC létesítmény üzemeltetése valószínűleg jelentős káros hatással van egy másik tagállam környezetére. Ennek megfelelő rendelkezést a hulladéklerakókról szóló Irányelv nem tartalmaz.

Elvileg minden olyan hulladéklerakó, amely az IPPC Irányelv hatálya alá tartozik, alá van rendelve az információcserére vonatkozó előírásoknak. Ugyanakkor a gyakorlatban egy olyan hulladéklerakó, amely valószínűleg jelentős káros hatással lehet egy másik tagállamra, a hulladéklerakókról szóló Irányelv értelmében (8(a)(i) cikk, az 1. melléklettel együtt) nem is kaphat az engedélyt. A hulladéklerakókról szóló Irányelv 12. cikke, amely az ellenőrző és monitoring programokról rendelkezik, illetve értesítési kötelezettséget ír elő minden, jelentős káros hatással járó esetben, ebben a tekintetben további biztosítékokat nyújt.

Mindezek ismeretében valószínűtlen, hogy annak a tagállamnak, amelynek területén az engedélykérelmet benyújtották, valaha is eleget kellene tennie a valamely más tagállam irányában történő információadásra vonatkozó kötelezettségnek. Az viszont elképzelhető, hogy adott tagállam jelentős hatásokat érzékel, és ezért az IPPC Irányelv 17. cikkére hivatkozva információt kér.

- Végezetül felhívjuk a figyelmet arra, hogy az irányelv végrehajtásának megvalósítására vonatkozó jelentések ütemezése a két irányelvben különbözik. Az IPPC Irányelv esetében az első jelentést 2003-ban kellett leadni, a 2000-2002. évekre vonatkozóan. A hulladéklerakókról szóló Irányelv szerint az első jelentéseket 2004-ben kellett benyújtani, a 2001. július 16. és a 2003. év vége közti időszakra.
- Az IPPC hatálya alá tartozó hulladéklerakókra a Tanács Európai Szennyezőanyag-kibocsátási Nyilvántartásról (EPER) szóló 2000/479/EK Határozata értelmében szintén vonatkozik a kibocsátási adatok rendszeres jelentésének kötelezettsége, a jövőben pedig ezek a létesítmények az Európai Szennyezőanyag-kibocsátási és –szállítási Nyilvántartás (E-PRTR) hatálya alá is tartoznak. (Az EPER Határozatot az E-PRTR Rendelet 2006. február 24-i hatályba lépésével egyidejűleg törölték a Közösség jogi vívmányaiból.)

Lefedi-e az elhasználódott (end-of-life) termékeket, például járműveket vagy elektromos illetve elektronikus berendezéseket érintő szétszerelési műveleteket az IPPC Irányelv?

Az IPPC Irányelv hatálya több hulladékkezelési művelet magában foglal, melyeket az 1. melléklet 5. pontja sorol fel. Ezek az alábbiakat foglalják magukban:

- a veszélyes hulladékokat érintő legtöbb hasznosítási eljárást (R1, R5, R6, R8, R9)
- a veszélyes hulladékokat érintő összes ártalmatlanítási műveletet
- nem veszélyes hulladékok biológiai, mechanikai és fizikai-kémiai kezelése az ártalmatlanítás előtt (D8 és D9 műveletek)
- égetés és együttégetés
- hulladéklerakók

Minden egyes felsorolt hulladékkezelési műveletre különböző kapacitási korlátok vonatkoznak.

Az IPPC Irányelv 1. mellékletének 5. pontja emiatt az IPPC Irányelv hatálya alá tartozó hulladékkezelési technikákat az égetésre és a hulladéklerakásra, illetve azokra a speciális hulladék-ártalmatlanítási és felhasználási műveletekre korlátozza, melyeket R vagy D kódjuk alapján a 75/442/EC Irányelv határoz meg (ezt az irányelvet váltotta le a 2006/12/EK Keretirányelv a hulladékokról). A kérdést mindezek értelmében úgy kell átfogalmaznunk, hogy vajon az elhasználódott termékek szétszerelése azon D és R műveletek közé tartozik-e, amelyekre vonatkozik az IPPC Irányelv. Ezek a D1 - D15, R1, R5, R6, R8 és R9 műveletek a veszélyes hulladékok esetében és D8, D9 a nem veszélyes hulladékoknál.

Az Európai Bíróság C-6/00 ügyben 2002. február 27-én hozott ítéletének 61. bekezdése szerint *a hulladékártalmatlanítás és -hasznosítás bizonyos módzatait az Irányelv (Hulladék Keretirányelv) IIA és IIB mellékletei nem említik, mégpedig azért, mert egyrészt ezek nem voltak használatban abban az időpontban, amikor a mellékleteket utoljára a tudományos és technikai haladáshoz való alkalmazkodás érdekében megújították, másrészt pedig bizonyos műveletek egybeeshetnek az Irányelv IIA és IIB mellékleteiben felsorolt műveletek megfogalmazásával.* Emiatt a D és R műveletek listája nem tekinthető kizárólagos jellegűnek.

Az elhasznált termékek szétszerelését, mint kezelési műveletet, az alábbi célokból végzik:

- veszélyes összetevők eltávolítása a hulladékból, a hulladék további felhasználásának vagy ártalmatlanításának lehetővé tétele érdekében (főleg folyadékok esetében, pl. fáradt olaj, CFC-k/HCFC-k),
- újrahasználatos összetevők elválasztása,
- hasznosítható összetevők elválasztása (többnyire vasfémek, nemvasfémek és műanyagok).

Az IPPC Irányelv nem vonatkoztatható ezekre a műveletekre, mégpedig az alábbi okokból:

- Az IPPC Irányelv nem fedi le az R3 (mely magában foglalja a műanyagok visszanyerése/újrafeldolgozása) és R4 (fémek és fémvegyületek visszanyerése/újrafeldolgozása) műveleteket. Ezenkívül a visszanyerés és újrafeldolgozás kifejezések (melyek az R5 „Egyéb szerves anyagok visszanyerése/újrafeldolgozása” műveletek címében is megjelennek) nem írják le megfelelően a szétszerelési műveleteket.

- A D8 és D9 műveletek definíció szerint a többi ártalmatlanítási műveletet előzik meg és nem az újrafeldolgozási műveleteket, márpedig a szétszerelési műveletekre rendszerint az utóbbi a jellemző, még akkor is, ha egyes összetevők a továbbiakban újrafeldolgozás helyett inkább ártalmatlanításra kerülnek.
- A D8 és D9 műveletek csak olyan specifikus műveleteket tartalmaznak, melyek során a hulladékok fizikai, kémia és/vagy biológiai jellemzőit megváltoztatják. Ez nem igazán foglalja magában azokat a tevékenységeket, amikor egy elhasználdott terméket darabjaira és összetevőire szétszerelnek.

Azt ugyanakkor nem lehet kizárni, hogy az IPPC Irányelv hatálya alá tartozó egyes ártalmatlanítási és újrafeldolgozási műveleteket ugyanabban a létesítményben végzik el, mint ahol a szétszerelés zajlik. Egyes összetevőkön, vagy anyagokon a szétszerelést követően elvégezhetnek ilyen műveleteket. Ebben az esetben a létesítmény IPPC engedély-köteles, amennyiben az 1. melléklet 5. pontjában meghatározott kapacitási határértékek teljesülnek.

Összefoglalva, az IPPC Irányelv alapvetően nem fedi le az elhasználdott termékek szétszerelését, de figyelembe kell venni azokat az ugyanabban a létesítményben elvégzett ártalmatlanítási és újrafeldolgozási műveleteket, melyekre az IPPC Irányelv potenciálisan vonatkozhat.

Ez a megállapítás nem befolyásolja a 2006/12/EK Hulladékokra vonatkozó Keretirányelv által meghatározott engedélyezési követelményeket illetve a Tanács 2006/12/EK Irányelvét az elhasználdott járművekről.

Ez a megállapítás ezenkívül nincs befolyással annak lehetőségére sem, hogy egy tagállam olyan ágazatok esetében alkalmazzon IPPC engedélyt, melyekre az IPPC Irányelv egyébként nem vonatkozik.

Az Irányelv 1. melléklet 6.1. pontjában mit jelent az „ipari” kifejezés?

Ez a kérdés a 6.1(a) (ipari üzem cellulóz fából vagy egyéb rostanyagokból történő gyártására) pontra vonatkozik, amelyre nincs megállapítva mennyiségi korlátozás. A vegyipart (1. melléklet, 4. pont) érintő kérdésre adott válasz itt is érvényes.

Mire utal a „karton” megnevezés az Irányelv 1. melléklet 6.1(b) tevékenysége esetében?

A 6.1(b) tevékenység a „papírt és kartont” gyártó üzemeknél értelmezhető. Az angol nyelvben a „lap” (board) kifejezés jelentheti magát a kartonpapírt, de tágabb értelemben magában foglalhatja a falemezt is, amely préselt vagy rétegelt lehet. Az Irányelv egyéb nyelveken megjelentetett fordításai viszont ezen a helyen kimondottan a kartonpapírra utalnak. A műszaki logika is azt diktálja, hogy a papírt és a kartonpapírt vegyük egy csoportba. Mindezek miatt a „lap” ebben az összefüggésben „kartonpapír” értelemben használandó.

Az IPPC Irányelv hatálya alá tartoznak-e azok a rostanyagokból (fa vagy textil alapú rost) papírt vagy kartont gyártó létesítmények, ahol a rostanyagot a gyártási folyamat előtt mossák, és amelyek nem haladják meg a 6.1. kategóriára vonatkozó korlátozásokat, ugyanakkor meghaladják a 6.2. kategóriáét?

A Tanács 96/61/EK (IPPC) Irányelve 1. mellékletének 6.1. pontja ipari üzemeket sorol fel a következők gyártására:

- a) cellulóz fából vagy egyéb rostanyagból
- b) papír és karton 20 tonna/nap gyártási kapacitás felett

Az IPPC Irányelv 1. mellékletének 6.2. pontja az „egyéb iparágak” közül a „Szálak vagy textíliák előkészítésére (mint például mosás, fehérítés, mercerezés) vagy festésére szolgáló üzemek 10 tonna/nap feldolgozási kapacitás felett” kategóriát fedi le.

Minden papírt, vagy kartont gyártó létesítmény rostanyagokat használ fel, ezeket mossa, fehéríti vagy másféle előkezelésben részesíti a tulajdonképpeni papír- vagy kartongyártás megkezdése előtt. E megközelítés értelmében —mivel ezek az előkezelési eljárások a 6.2. pont alá tartoznak— azok a létesítmények, amelyek a papír- vagy kartongyártás előtt a rostanyagokat előkezeléseknek vetik alá, az IPPC Irányelv hatálya alá tartoznak, amennyiben a rostanyag naponta kezelt mennyisége meghaladja a 10 tonnát. Nem valószínű, hogy az Irányelv készítőinek ez a megközelítés (értelmezés) eredetileg szándékában állt volna, hiszen így a 6.1(b) pontban kifejezetten a papír- és kartongyártásra meghatározott napi 20 tonnás határérték gyakorlatilag feleslegessé válik, ráadásul az Irányelv technikai logikája nem véletlenül kezeli egy csoportban a cellulóz- és papírgyártási tevékenységeket (6.1(a) és (b)) és tőlük elválasztva a textilgyártást (6.2.). Eléggé rendhagyó volna, ha a 6.2. pont is magában foglalná a papírgyártási alapananyagok számító rostokat, ráadásul más határértékkel.

Az Irányelv 1. melléklet 6.3. pontjában mit jelent a „késztermék” kifejezés?

A cserzőüzemek termékei gyakran nedvesen kerülnek ki a létesítményből, emiatt jóval nagyobb a tömegük, mint a késztermékeknek. A „késztermék” kifejezés olyan befejező vagy kezelési műveletekre utal, melyeket valójában a létesítményen kívül végeznek el. A „késztermék” tehát olyan bőr, amelyből már lehetséges a fogyasztási termékek gyártása, de nem feltétlenül színezett bőr, vagy bevonattal rendelkező készbőr.

Az Irányelv 1. melléklet 6.4(b) és (c) pontjaiban a „nyersanyag” kifejezés magában foglalja-e az olyan anyagokat (pl. liszt) melyek maguk is feldolgozott termékek, ugyanakkor valamilyen élelmiszeripari termék alapananyagául szolgálnak?

A „nyersanyag” kifejezés általában a feldolgozottságától függetlenül bármilyen anyagra használható, amely valamilyen teljes ipari folyamatba (mint „input”) bekerül.

Milyen kapcsolatban áll az IPPC Irányelv a II. mellékletben felsorolt irányelvekkel?

Az IPPC Irányelv és a II. mellékletben felsorolt irányelvek viszonyát a 18(2) és a 20(1) cikkek határozzák meg.

Általánosságban a II. mellékletben felsorolt irányelvek kétféle rendelkezést tartalmazhatnak az adott anyagokkal és/vagy iparágakkal kapcsolatban:

- „eljárási” rendelkezések, melyek engedélyezési rendszerek felállításáról rendelkeznek,
- „érdemi” rendelkezések, mint például kibocsátási határértékek vagy specifikus technikai követelmények meghatározása.

Az eljárási rendelkezéseket, melyek az engedélyezési rendszerek felállításáról rendelkeznek, az IPPC szerinti engedélyezési eljárás fogja leváltani, amint az IPPC Irányelv teljes körű

bevezetése megtörtént —de nem később, mint 1999. október 30. az új létesítmények esetében, illetve 2007. október 30. a meglévő létesítményeknél.

Ezzel ellentétben az érdemi rendelkezések, melyek speciális technikai kötelezettségeket írnak elő, addig érvényben maradnak, amíg ezeket kimondottan ebből a célból íródott rendelkezések le nem váltják. Az ipari létesítmények üzemeltetőinek tehát meg kell felelniük mind a technikai követelményeknek, mind az IPPC Irányelvben foglalt általánosabb előírásoknak. Vegyük figyelembe, hogy a 18(2) cikk értelmében a technikai előírások a minimum követelményeket alkotják, ezért elképzelhető, hogy szigorúbb, vagy további engedélyezési feltételek kiszabására van szükség az IPPC Irányelv előírásainak való megfeleléshez. Ugyanez vonatkozik a többi uniós jogi követelményre is, ideértve azokat is, melyek leváltják a II. mellékletben felsorolt rendelkezéseket, vagy az IPPC Irányelv bevezetése után léptek hatályba, mint például a Tanács 2000/76/EK Irányelve a hulladékok égetéséről, a Tanács 2001/80/EK Irányelve a nagy tüzelőberendezésekről és a Tanács 1999/13/EK Irányelve a szerves oldószerek egyes tevékenységeknél és berendezésekben történő felhasználása során keletkező illékony szerves vegyületek kibocsátásának korlátozásáról.

---

[1] A Tanács 96/82/EK Irányelve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzéséről, 4. cikk: Kivételek. Az irányelv nem alkalmazható a következőkre:

- a) katonai létesítmények, berendezések vagy tárolók;
- b) az ionizáló sugárzás által okozott veszélyek;
- c) veszélyes anyagoknak az irányelv hatálya alá tartozó üzemen kívüli közúti, vasúti, belvízi, tengeri vagy légi szállítása és szállítás közbeni ideiglenes tárolása, beleértve a berakást és kirakást, valamint az egyik szállítóeszköztől a másikig történő szállítást a dokkokban, mólóknál vagy rendező pályaudvarokon;
- d) a veszélyes anyagok csővezetékeken való szállítására, beleértve a szivattyúállomásokat, az irányelv hatálya alá tartozó üzemen kívül;
- e) a nyersanyag-termelő iparágak tevékenységei, amelyek az ásványi anyagok bányákban és kőbányákban vagy fűrőlyukon keresztül történő feltárásával és kitermelésével kapcsolatosak;
- f) hulladéklerakók.

[2] A Tanács irányelve az ipari létesítmények által okozott levegőszennyezés elleni küzdelemről (84/360/EGK), 15. cikk: Ezen irányelv nem vonatkozik a nemzetvédelmi célokat szolgáló létesítményekre.

[3] Az Európai Bíróság (6. Kamara) 1999. szeptember 16-i döntése a C-414/97 számú ügyben:

„21. Ezzel kapcsolatban figyelembe kell venni, mint ahogy az a Bíróság a 222/84 Johnston ügyben [1986] hozott határozatában (EBHT 1651), a 26. bekezdésben is szerepel, hogy a Közösségi Szerződésnek kizárólag a 36, 48, 56, **223** és 224 cikkei engedélyeznek felmentést a közbiztonságra esetlegesen hatással lévő esetekben (a módosítások után: 30 EK, 39 EK, 46 EK, 296 EK és 297 EK cikkek), ezek a cikkek pedig csak bizonyos kivételes és jól körülírható esetekre vonatkoznak. Korlátozott jellegüknél fogva ezek a cikkek nem engedik meg a tágabb értelmezést.

22. Ennek megfelelően a fenti kivételekre hivatkozó tagállamnak lesz a kötelessége bizonyítani, hogy a kérdéses mentesség nem haladja meg az ilyen esetekre vonatkozó előírásokat.(...)”

A **223** EK cikk jelenlegi megfelelője a **296** EK cikk.